

RECEȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

_____ 2025

AVIZAT

Secția Academiei de Științe a Moldovei

_____ 2025

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

(denumirea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării)

INSTITUTUL DE CERCETĂRI POLITICE JURIDICE ȘI SOCIOLOGICE

(denumirea unității de cercetare)

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2024

**privind realizarea subprogramului de cercetare în cadrul
programului instituțional de cercetare al organizației (2024-2027)**

Titlul subprogramului **CONSOLIDAREA MECANISMELOR SOCIO-ECONOMICE ȘI
JURIDICE DE ASIGURARE A BUNĂSTĂRII ȘI SECURITĂȚII CETĂȚENILOR**

Prioritatea strategică **Provocări societale**

Codul subprogramului **010502**

Directorul unității de cercetare

JUC Victor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

CIOBANU Rodica

(numele, prenumele)

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1.	Scopul și obiectivele etapei 2024	3
2.	Acțiunile planificate pentru etapa 2024	3
3.	Acțiunile realizate în 2024	4
4.	Rezultatele obținute	7
5.	Impactul științific, social și/ sau economic al rezultatelor științifice obținute	12
6.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații	15
7.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice	16
8.	Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media	21
9.	Colaborare la nivel național și internațional	29
10.	Teze de doctorat/ postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului	32
11.	Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)	32
12.	Concluzii	34
13.	Anexe	39
	Anexa nr. 1. <i>Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024 (în limba română și în limba engleză)</i>	39
	Anexa nr. 2. <i>Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare</i>	41
	Anexa nr. 3. <i>Componența echipei de cercetare a subprogramului</i>	52

1. Scopul și obiectivele etapei 2024 (obligatoriu)

Scopul subprogramului pentru etapa 2024 a fost orientat spre **determinarea suportului teoretico-metodologic și al celui empiric necesar realizării evaluării primare în vedere consolidării fundamentului factologic al cercetării.**

Obiectivele generale ale etapei 2024:

- Documentarea, analiza și colectarea datelor privind prioritățile de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor
- Evaluarea abordărilor teoretice cu privire la bunăstarea și securitatea cetățenilor și
- Identificarea metodologiilor relevante utilizate în determinarea gradului de asigurare a securității și bunăstării
- Contextualizarea empirică a perspectivelor teoretico-metodologice și structurarea relevanței naționale aplicative a recomandărilor și soluțiilor de asigurare a bunăstării și securității în țări UE.

Echipa de cercetare din cadrul subprogramului consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor (CONSEJ) prin intermediul scopului urmărit a fi realizat în cadrul etapei 2024 reflectă o abordare complexă și multidimensională a problemicii bunăstării și securității cetățenilor din Republica Moldova. Acestea vizează atât aspectele teoretice, cât și aplicative, concentrându-se pe elaborarea unui cadru metodologic și strategic de analiză aplicabil practic pentru consolidarea mecanismelor de protecție a cetățenilor și de asigurare a bunăstării acestora. Cercetările conjugă analizeze cu privire la impactul politicilor economice, fiscale și sociale asupra bunăstării cetățenilor, cu analize ale cadrului normativ național capabil de a crește gradul de siguranță și de a garanta eficiența mecanismelor juridice de asigurare a securității cetățenilor. În consonanță cu scopul urmărit, unii cercetători au înaintat ipoteze cu privire la implementarea unor soluții inovative, care urmează a fi dezvoltate în cadrul cercetărilor la etapa următoare, alții explorează direcții specifice, precum securitatea economică, analiza politicilor sociale ale autorităților, definirea instrumentelor de creștere a eficienței mecanismelor de protecție juridică a cetățenilor etc., precum și au fost structurate instrumente metodologice aplicabile cercetării urmărite în cadrul subprogramului. În ansamblu, cercetările efectuate în temeiul scopului anunțat sunt orientate spre a contribui la identificarea unor măsuri de creștere a rezilienței socio-economice și juridice a cetățenilor RM și asigurării sustenabilității, punând accent pe prevenirea riscurilor și pe crearea unui cadru favorabil dezvoltării durabile.

Obiectivele generale setate (cele 3 obiective majore) au fost structurate în cadrul unor obiective specifice, asumate de către fiecare cercetător în vederea realizării planului de cercetare aprobat și realizate integral ori parțial (prezentat în raportul anual de dare de seamă al cercetătorului). Compartimentele individuale ale cercetătorilor au realizat obiectivele generale ale etapei 2024, prin intermediul obiectivelor specifice, materializate în produse științifice (comunicări, rapoarte, opinii, subiecte de teme de teze de master/licență/doctorat etc.).

2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024 (obligatoriu)

Pentru etapa anului 2024, au fost planificate o serie de acțiuni strategice care vizează consolidarea procesului de cercetare și creșterea relevanței rezultatelor obținute în raport cu nevoile actuale ale societății. Aceste acțiuni au fost structurate astfel încât să asigure o abordare sistematică și orientată spre rezultate în domeniile bunăstării și securității, oferind totodată un cadru metodologic adecvat pentru investigarea factorilor determinanți ai acestora.

Activitățile planificate includ delimitarea domeniilor de cercetare, definirea traseului individual de cercetare, documentarea științifică, analiza cadrului legal și a politicilor publice, elaborarea metodologiei de cercetare și investigarea aspectelor practice ale bunăstării socio-economice și ale securității juridice. Prin realizarea acestor acțiuni, s-a urmărit obținerea unei imagini clare asupra problemelor economice, sociale și juridice relevante, precum și formularea unor soluții aplicabile în diverse sectoare/domenii de activitate umană.

Pentru etapa 2024 de realizare a subprogramului au fost planificate 8 acțiuni, setate în temeiul obiectivelor stabilite a fi realizate în anul de referință prin intermediul cercetărilor științifice

individuale ale membrilor echipei de cercetare. Astfel, acțiunile planificate pentru etapa 2024 au fost:

- Identificarea domeniilor de analiză și evaluare;
- Consultarea resurselor informaționale, științifice, raportelor practice etc.;
- Aplicarea instrumentelor logice pentru analiza datelor acumulate și prelucrarea acestora;
- Identificarea distincțiilor majore de abordare și a soluțiilor conjugate existente/ ori inexistente;
- Aprecierea metodologiilor implementate în determinarea gradului de asigurare a bunăstării și securității;
- Evaluarea experiențelor regionale și a modului în care se compatibilizează socialul, economicul și juridicul în contextul asigurării bunăstării și securității cetățenilor;
- Estimarea relevanței aplicative locale și prognozarea eventualele avantaje;
- Dezvoltarea propriei perspective teoretico-metodologice relevante contextului național.

3. Acțiunile realizate în 2024 (obligatoriu)

Cercetările realizate în cadrul etapei de cercetare în anul 2024 au fost însoțite de următoarele acțiuni întreprinse de către echipa de cercetare pentru a iniția realizarea scopului și sarcinilor asumate. Astfel, printre acțiunile majore realizate în 2024 se regăsesc:

3.1. Acțiuni de informare, documentare, cercetare, contribuind la dezvoltarea cadrului teoretico-aplicativ privind bunăstarea și securitatea populației din Republica Moldova. Activitățile întreprinse au vizat identificarea domeniilor de cercetare, elaborarea metodologiei de investigare, structura traseului individual de cercetare și documentarea științifică a proceselor, reformelor relevante înregistrate. Pe parcursul anului, prin intermediul acestor acțiuni s-a realizat readaptarea temelor individuale de cercetare prin ajustare și readaptare, astfel încât să se asigure compatibilitatea internă a investigațiilor realizate de membrii echipei și externe, necesară de a a ajustate la inițiativele de cercetare existente la nivel național, regional și european. Aceste acțiuni au fost necesare și pentru aprofundarea procesului de investigație științifică și acumularea cunoștințelor necesare pentru generalizări, precum și în vederea determinării evoluțiilor de viitor și a perspectivelor de investigație asupra tematicii proiectului de cercetare. Ca rezultat al acestor priorități au fost realizate următoarele acțiuni:

- Documentarea asupra perspectivelor teoretice de analiză și stabilite baze de date cu relevanță cercetării în derulare existente prin intermediul cărora s-a reușit generalizări teoretice prealabile;
- Evaluarea proceselor socio-economice și juridice la nivel național și a modului în care acestea sunt influențate de diverși factori interni și externi cu impact asupra bunăstării și securității cetățenilor;
- Clarificarea asupra diferențelor de abordare teoretică și empirică în definirea mecanismelor de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor și identificarea modului de creștere a eficienței acestora;
- Definite direcțiile de cercetare în vederea cunoașterii exhaustive a problemelor majore la nivel național necesare a fi încadrate în tipare științifice și definite soluții adecvate;
- Cartografierea modelului științific de realizare a cercetării mecanismelor de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor, prin abordarea conjugată a dimensiunii sociale, economice și juridice.

3.2. Acțiuni de sistematizare și consolidare a metodologiei de cercetare ce va fi implementată, necesară pentru a asigura buna desfășurare a procesului de cercetare la etapele următoare.

- Clarificarea asupra instrumentelor conceptuale specifice și definirea perspectivelor de realizare a cercetărilor secvențiale necesare pentru abordarea aprofundată a aspectelor specifice supuse analizei;
- Identificarea instrumentelor metodologice relevante și aplicabile unei cercetări consecvente a mecanismelor socio-economice și juridice de asigurarea a bunăstării și securității cetățenilor;
- Consultate instrumentele metodologice operaționale la nivel regional și european capabile de a oferi o imagine obiectivă cu privire la eficiența mecanismelor de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor;
- Elaborat un instrument de colectare a datelor în vederea cunoașterii opiniei societății cu privire la asigurarea securității juridice;
- Inițierea consolidării unei metodologii specifice de cercetarea de realizarea a cercetărilor și elaborarea designului prealabil al unei paradigme științifice bazate pe date cu privire la structurarea unui potențial mecanism de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor.

3.3. Acțiuni de monitorizare a evoluțiilor proceselor la nivel național, regional și european care s-a materializat în:

- Formularea de opinii argumentate și expuse în cadrul dezbaterilor publice, a ședințelor grupurilor de lucru, în cadrul meselor rotunde organizate (*a se consulta compartimentul diseminarea rezultatelor*) etc.
- Implicarea în activități de expertiză în cadrul ajustării programelor de formare profesională universitară și a centrelor de formare continuă etc.
- Consultarea experților cu privire la rezultatele studiilor realizate și a concluziilor formulate;
- Aprecierea proceselor și a fluctuațiilor înregistrate pe parcursul etapei 2024 și inițierea la necesitate a investigațiilor suplimentare ori redirecționarea atenției spre subiectele noi identificate;
- Aprecierea comparativă a evoluțiilor constatate la nivel național cu cele regionale și europene.

3.4. Acțiuni de suport autorităților în contextul elaborării cadrului normativ ajustat cerințelor și standardelor europene, dat fiind procesul amplu de reformare și de răspuns la condiționalitățile înaintate RM în procesul de aderare la UE

- Elaborare de expertize și prezentarea datelor solicitate de către autorități, cum ar fi Avizului din partea mediului academic către Curtea Constituțională a Republicii Moldova asupra sesizării nr.61g din 15.03.2024 privind excepția de neconstituționalitate a textului „într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii ale salariatului” din art.90 alin.(2) lit.a) din Codul Muncii;
- Asigurarea suportului necesar, în procesul de screening bilateral, prin elaborarea rapoartelor, prezentarea datelor și asistarea (la solicitarea MEC și MJ) a reprezentanților delegați de autorități în procesul de negociere;
- Delegarea reprezentanților în grupuri de lucru tematice în dependență de competența individuală a cercetătorului;
- Participarea în cadrul meselor rotunde tematice organizate în vederea actualizării planurilor de formare profesională în consonanță cu necesitățile și cerințele actuale.

3.5. Acțiuni de creștere a competențelor profesionale a echipei de proiect (necesare în contextul unor procese complexe prin care trece RM, precum și a evoluțiilor globale, a dinamicii proceselor și a evoluțiilor tehnologice, care impun dezvoltarea constantă personală și obținerea de noi competențe pentru performanța profesională) prin participarea la formări profesionale

tematice materializate în:

- Participarea membrilor echipei de cercetare la instruiți organizate în cadrul USM (15 membri a echipei a participat la fosemări);
- Participarea unor membri ai echipei la traininguri organizate în cadrul unor parteneriate internaționale (precum Global Campus of Human Rights, cu subiectul Climat Justice, asigurat de 3 experți internaționali);
- S-a elaborat în parteneriat cu o instituție financiar bancară (Victoriabank) proiecte de educație a securității, prin care au fost organizate 2 instruiți și cu privire la fraude bancare și metode de protecție împotriva fraudelor, precum și un concurs pentru tineri de identificare a soluțiilor inovative de protecție a datelor;
- Aplicarea în vederea obținerii suportului pentru realizarea unor mobilități academice de informare (2 mobilități realizate la SNSPA (București) în luna decembrie, 2 mobilități de informare la Universitatea din Craiova).

3.6. Acțiuni orientate spre creșterea potențialului resurselor umane din mediul profesional și a pregătirii de cadre:

- Răspunsul la solicitări și asigurarea cu experți în vederea organizării instruirilor, trainingurilor de formare profesională: Ciobanu Rodica a oferit 3 instruiți pentru Centrul de Instruire a Avocaților, 2 Instruiți a câte 12 ore Centrului de Formare Continuă a USM;
- Membrii ai echipei au fost cooptați în calitate de membri ai grupurilor de lucru în contextul procesului de modificare/ elaborare a legislației naționale;
- Au fost prezentate lecții publice, prin care au fost supuse atenției subiecte specifice de interes la care au participat studenți, masteranzi, doctoranzi, profesori
- Au fost organizate întâlniri cu reprezentanți ai diferitor autorități (Curtea de Conturi, procuratura Generală, Inspectoratul General al Poliției, Consiliu Superior al Magistraturii) la care au fost discutate probleme cu privire la securitatea și bunăstarea populației RM.

3.7. Acțiuni de creștere a potențialului științific național, prin contribuție adusă la dezvoltarea competențelor de cercetare științifică și argumentare academică

- Coordonarea activităților de cercetare a tinerilor prin implicarea acestora în cercuri științifice studențești, cum ar fi ResPublica
- Implicarea tinerilor în organizarea evenimentelor științifice
- Ghidarea tinerilor în participarea cu comunicări la evenimente științifice
- Organizarea evenimentelor direcționate spre creșterea interesului pentru cercetarea cum ar fi lecții publice și conferințe în domeniu cercetării și scrierii academice;
- Participarea în calitate de membri ai consiliilor științifice de susținere a tezelor de doctorat;
- Deținerea calității de membri ai comisiilor de îndrumare;
- Participarea la procesul de evaluare a tezelor de doctorat în calitate de experți;
- Participarea la elaborarea Ghidului de elaborare a tezelor de licență și masterat.

3.8. Acțiuni de asigurare a transparenței activităților de cercetare și de popularizare, orientate într-un caz spre validarea rezultatelor obținute prin prezentarea și discutarea acestora în cadrul evenimentelor științifice, pe de altă parte de a crește vizibilitatea și impactul cercetărilor. În acest sens, membrii echipei de cercetare au:

- Elaborarea și pregătirea pentru publicare a ghidurilor pentru a mai simplă înțelegere a cadrului legal. Cum ar fi, *Ghidului de angajare. Tot ce trebuie să știi despre contractele de muncă din*

Republica Moldova (Autor MIHAILOV Tatiana)

- Participat cu rapoarte și comunicări la evenimente științifice din țară și de peste hotare;
- Au elaborat articole care au fost prezentate spre editare;
- Au fost elaborate comunicate cu privire la activitățile în care sunt implicați cercetătorii și au fost postate pe pagina de FB a Departamentului drept Public și a LCȘ Drept Public Comparat și E-guvernare”, pe sit-ul USM, a LCȘ și a Facultăților din care sunt membrii echipei de cercetare.

4. Rezultatele obținute

Obținerea de către RM a statutului de țară candidat la aderarea la UE ne apropie și mai mult de valorile și standardele europene, dar și presupune transpunerea în viață a angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere, cât și Acordul de aderare care urmează a fi negociat capitol cu capitol, dar și parcurgerea anumitor pași consecvenți, în acest sens.

Acest statut oferă un parcurs clar și o perspectivă determinată pentru a obține calitatea de stat membru al UE, cu realizarea unei proceduri complexe de implementare a condițiilor de aderare, iar țările candidate trebuie să aplice legislația europeană în toate domeniile, parcurs care poate dura o perioadă îndelungată în dependență de capacitatea statului de a realiza activitățile stabilite în acest sens.

Deaceia sunt necesare eforturi conjugate în vederea realizării activităților pe multiple planuri care, în esență, au ca și scop declarat protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate, care vor constitui dezideratele principale în procesul de implementare al conceptului de securitate europeană, cât și a celui de securitate publică la nivel național.

Din considerentele expuse, astăzi este de actualitate deosebită cercetarea științifică a garantării și asigurării bunăstării și securității cetățenilor prin prisma domeniilor conexe (social, juridic și economic). În acest sens, o abordare științifică transversală a provocărilor la adresa domeniilor date, a celor mai importante documente de politici sectoriale, reglementărilor naționale, cât și standardelor internaționale/europene constituie un factor determinant în cunoașterea aprofundată a acestora, cât și înaintarea propunerilor de îmbunătățire.

Nu, în ultimul rând, în vederea realizării angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană, garantarea și asigurarea bunăstării și securității cetățenilor devine un deziderat care are nevoie de a fi susținut din punct de vedere științific prin prisma oferirii celor mai bune soluții și direcții de dezvoltare.

Cercetările efectuate în cadrul subprogramului de cercetare am urmărit pe dimensiunea științei juridice, elucidarea elementelor constitutive și amplasarea conceptului de securitate în domeniul juridic, constatând că în doctrina juridică există divergențe privitor la conceptualizarea acestuia. Conceptualizarea securității juridice denotă complexitatea acestui concept care se prezintă ca unul indispensabil pentru arhitectura statului de drept și democratic, în special pentru statele cu o democrație fragilă aflate într-o tranziție lentă și îndelungată spre statul de drept, tranziție marcată

de dificultăți considerabile și deturnări semnificative. În acest sens s-a insistat asupra relevării a două laturi importante ale securității juridice: atât a configurării raporturilor juridice abstracte care se realizează la stadiul tehnico-legislativ, cât și la nivelul raporturilor juridice concrete, adică la nivel jurisprudențial, inclusiv al jurisprudenței constituționale.

În cadrul jurisprudenței constituționale se îmbină armonios ambele aspecte, în special în ceea ce privește instituția excepției de neconstituționalitate, care este foarte frecvent solicitată, în deosebi după ce în 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a considerat compatibilă cu Constituția adresarea oricărei instanțe judiciare Curții Constituționale în cadrul procedurii excepției de neconstituționalitate. Au fost analizate soluțiile provizorii ale Curții Constituționale care prefigurează o viitoare reglementare juridică, dar totodată sunt un model ce va sta la baza deciziilor organelor de aplicare a dreptului până la remedierea neconstituționalității constatate de Curtea Constituțională, scopul fiind evitarea unui vid legislativ pentru o securitate juridică avansată.

Unele animozități care mai persistă în relațiile dintre Parlament și Curte Constituțională sunt excepții ce întăresc regula, conform căreia nu ar trebui să existe o confruntare între organul reprezentativ suprem și organul de control al constituționalității, ci un *Modus vivendi*, pentru că ambele autorități sunt interesate de instituirea mecanismelor democratice de exercitare a puterii și de apărare a drepturilor persoanelor.

Rolul politicii legislative a statului, în special rolul Parlamentului Republicii Moldova în reducerea sărăciei și promovarea echității sociale se prezintă ca un subiect complex, care trebuie analizat prin prisma funcțiilor sale de reprezentare, legiferare și control. Studiul demonstrează că acest organ legislativ este poziționat strategic pentru a influența direct politicile naționale. Strategiile adoptate de-a lungul anilor au urmărit crearea unei economii sustenabile și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Cu toate acestea, analiza rezultatelor acestor inițiative evidențiază o implementare inegală și adesea întârziată, din cauza constrângerilor financiare și a alocării suboptimale a resurselor.

Pentru a depăși unele dificultăți s-a adus în arealul discuției academice și revigorarea metodelor de predare a dreptului, căci viitorii profesioniști ai dreptului trebuie educați în spiritul unei înalte conștiințe și culturi juridice. Cultura juridică a profesioniștilor dreptului în era digitală un înseamnă eliminarea dimensiunii axiologice a dreptului, ci, dimpotrivă, pune un accent serios asupra posibilităților IA în tándem cu supravegherea utilizării acestora pe teren juridic, generând responsabilități distincte a subiecților implicați în cadrul proceselor juridice.

În același timp rezultatele obținute în cadrul etapei de referință demonstrează necesitatea realizării unor cercetări științifice profunde ale drepturilor fundamentale care contribuie și garantează bunăstarea și securitatea cetățenilor, pentru a elabora soluții științifice și normative pentru ca acest obiectiv să devină un imperativ indispensabil al statului social.

Cercetările au arătat că dimensiunile de analiză cu privire la statul social impun analize cu privire la politicile sociale promovate și orientate spre a asigura suportul și sprijinul necesar cetățenilor. În cadrul cercetărilor efectuate s-a constatat că domeniul social trebuie să rămână o prioritate pentru clasa politică actuală. De aceea s-a optat pentru direcționarea și dezvoltarea investigațiilor cu privire la mecanismele juridice de protecție socială, mediatică și socială a persoanelor vulnerabile. Rezultatele relevante obținute pe parcursul cercetărilor realizate în anul 2024, vizează identificarea mecanismelor de realizare a Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030. S-a constatat că, dacă se reușește implementarea unui sistem solid de protecție socială, aceasta ar genera reducerea riscului foametei și asigurarea securității alimentare pentru grupurile de populație aflate în dificultate. La acest compartiment evidențiem că la etapa actuală, în Republica Moldova prestațiile de asigurări sociale și de asistență socială nu reușesc întotdeauna să asigure un nivel de trai decent pentru beneficiari. Unul din rezultatele de bază obținute în cadrul cercetărilor a constituit integrarea aspectelor ce vizează dizabilitatea în Cadrul Național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030. Multiplele prevederi legale care sunt apreciate a fi foarte bune, nu sunt eficiente doar din cauza lipsei mecanismelor de implementare. O problemă o constituie și incapacitatea autorităților publice de a raporta asupra anumitor indicatori, dar și lipsa unei cooperări eficiente între organele administrației publice centrale și locale. La nivel local ne confruntăm de multe ori cu lipsa datelor statistice atât generale cât și dezagregate în baza anumitor criterii.

Cercetările realizate în anul 2024 cu privire la sistemul social de protecție au generat înaintarea propunerilor de *lege ferenda* în vederea racordării Cadrului Național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 cu Matricea de indicatori statistici cu privire la persoanele cu dizabilități. În acest context, a fost realizat Raportul de integrare a aspectelor ce vizează dizabilitatea în Cadrul Național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030.

Ținându-se cont de faptul că în prezent asistăm la un proces dinamic în toate domeniile inclusiv în cel al activităților profesionale distincte care se referă la raporturile juridice de muncă atipice (ca și orice alte raporturi juridice, sunt de fapt niște relații sociale care apar odată cu prestarea unei munci) dar care necesită a fi analizate pentru a proteja și asigura bunăstarea persoanei. La momentul actual, muncă atipică devine un fenomen tot mai cercetat, astfel încât doctrinarii propun diverse definiții, clasificări a formelor de muncă atipică și fac propuneri *de lege ferenda* în vederea perfecționării cadrului legal național prin reglementarea juridică a unor forme de muncă atipice.

Pe lângă faptul că formele de muncă atipice reprezintă un șir de avantaje pentru salariați, paralel se poate vorbi și despre anumite vulnerabilități cu care se confruntă aceștia. În ceea ce vizează contractul individual de muncă atipice, dezavantajele care pot fi resimțite de către salariat într-un astfel de contract sunt: condiții de angajare mai puțin sigure; diminuarea unor drepturi de

asigurări sociale; condiții de remunerare și oportunități de promovare profesională semnificativ mai reduse comparativ cu salariații angajați în baza contractelor de muncă standard, așadar angajatorii preferând să investească în formarea profesională a lucrătorilor cu durata angajării nedeterminată.

În cadrul cercetării efectuate s-a constatat că la nivel național, Republica Moldova are reglementări legale insuficiente ale raporturilor de muncă atipice. Ba mai mult ca atât, la nivel legislativ nu există o normă care ar prestabili criteriile de delimitare a unui raport de muncă de alte raporturi în baza cărora poate fi prestată o muncă, dar care depășesc obiectul de reglementare a ramurii dreptului muncii. În cadrul cercetărilor realizate pe parcursul anului 2024 au fost consultate și analizate un șir de acte normative naționale și internaționale, hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene în materia raporturilor de muncă, hotărâri ale Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Un alt instrument important care contribuie la asigurarea securității raporturilor juridice este independența și eficiența justiției. A fost analizat materialul factologic cu privire la procesul de reformă a justiției naționale, prin examinarea datelor empirice publicate de instituțiile judiciare în contextul administrării justiției și evaluării judecătorilor (în special acte normativ-juridice naționale, acte ale instanțelor judecătorești naționale, ale organelor de autoguvernare judecătorească, ale comisiilor de evaluare a judecătorilor), dar și a articolelor științifice relevante domeniului, publicate în țară și peste hotare. Aceasta a permis identificarea unor impedimente în implementarea obiectivelor de dezvoltare privind edificarea unei justiții echitabile, independente și integre. Câteva impedimente, în acest sens, ar fi: lipsa unui minim de convergență între legislativ, executiv, pe de o parte și puterea judecătorească, pe de altă parte, în procesul amplu de reformare a justiției; existența unor incoerențe teoretico-practice în corelarea competențelor și rezultatelor activității diferitor organe cu funcții de control în sfera publică (fiscală, de verificare a integrității), în cadrul evaluării integrității financiare și etice a judecătorilor aspirând la funcții în organele de autoadministrare judecătorească; menținerea unui nivel scăzut de încredere publică în justiție, cauzat de indicele înalt al percepției corupției în sistem; existența unor dificultăți în implementarea serviciilor publice în justiție și adaptarea la procese digitalizate.

Au fost examinate acte (*soft law*) ale unor instituții internaționale în sfera justiției (ale Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției (CEPEJ), Consorțiului Internațional pentru Excelența Curților), ceea ce a contribuit la conceptualizarea dimensiunilor justiției focusate pe om (prietenos omului). În fond, ne referim la repere valorice comune, aplicabile justiției în orice sistem juridic, care funcționează având ființa umană în centrul preocupărilor sale.

Cercetarea cadrului teoretico-normativ și, într-o pondere substanțială, a celui aplicativ, urmărește drept rezultat evaluarea gradului de congruență dintre prevederile legale și practica aplicării acestora, însoțită de detectarea vulnerabilităților, omisiunilor și controverselor, care

configurează problematica reglementării, aplicării și executării sancțiunilor contravenționale în Republica Moldova.

Astfel, valoarea teoretico-aplicativă a materialelor propuse se va concretiza în elucidarea unor parametri determinați, care să orienteze activitatea autorităților competente, limitele de intervenție ale acestora, iar pe de altă parte, va constitui un suport metodic pentru destinatarii normelor juridice, oferindu-le o explicație deslușită a condițiilor de aplicare a sancțiunilor și scopul acestora.

Pe parcursul anului 2024, activitățile de cercetare desfășurate în cadrul subprogramului „Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor” (CONSEJ) au urmărit și investigarea conceptelor de bunăstare economică și securitate financiară, analizarea impactului reformelor economice și dezvoltarea unor mecanisme aplicabile pentru îmbunătățirea calității vieții în Republica Moldova. Rezultatele obținute reflectă o abordare complexă, incluzând atât dimensiuni teoretice, cât și practice, și oferă suport pentru formularea de politici publice sustenabile, în conformitate cu cerințele europene.

Cercetările desfășurate au evidențiat că democratizarea statelor occidentale a contribuit la evoluția funcțiilor statului, transformând finanțele publice dintr-un simplu instrument de acoperire a cheltuielilor într-un mijloc esențial de intervenție în economie. În acest context, statul bunăstării devine un mecanism prin care autoritățile publice asigură egalitatea de șanse și redistribuirea echitabilă a resurselor, contribuind la protejarea și promovarea bunăstării economice și sociale a cetățenilor.

În cazul Republicii Moldova, cercetările au evidențiat necesitatea dezvoltării unui model de stat al bunăstării, adaptat contextului național, pentru a facilita procesul de integrare europeană. S-a subliniat că implementarea unor politici sociale și economice aliniate la standardele europene este un criteriu fundamental în procesul de negociere cu Uniunea Europeană.

Un rezultat esențial al cercetării a fost analiza structurii veniturilor fiscale din Republica Moldova, care a evidențiat predominanța impozitelor indirecte. S-a demonstrat că această situație contribuie la creșterea inegalităților sociale, deoarece sarcina fiscală este suportată în mod disproporționat de categoriile de cetățeni cu venituri reduse. În comparație, țările dezvoltate pun accent pe impozitele directe, care, printr-o structură progresivă, contribuie la o distribuție mai echitabilă a resurselor. Cercetarea a evidențiat că adoptarea unui sistem fiscal progresiv în Republica Moldova ar contribui semnificativ la creșterea stabilității sociale și la reducerea decalajelor economice.

Un alt rezultat important al cercetării a fost investigarea efectelor reformelor economice asupra bunăstării și securității financiare a cetățenilor. Analiza bugetului public național a relevat faptul că, deși orientarea declarativă a acestuia este una socială, resursele alocate pentru educație, sănătate și protecție socială sunt insuficiente atunci când se raportează la cap de locuitor. Această

subfinanțare obligă cetățenii să suporte costuri individuale ridicate pentru servicii care ar trebui să fie acoperite de stat, ceea ce generează insecuritate financiară și afectează calitatea vieții.

Cercetările au demonstrat că această situație contribuie la fenomenul migrației tinerilor, ceea ce afectează sustenabilitatea finanțelor publice și determină un impact negativ pe termen lung asupra nivelului de trai al populației. S-a constatat că politicile sociale și economice actuale nu sunt suficient de bine ajustate pentru a aborda provocările complexe generate de migrație și schimbările demografice.

Un punct important abordat în cadrul cercetării a fost analiza politicilor bugetar-fiscale în contextul dezvoltării economice durabile. Rezultatele au arătat că o administrare eficientă a veniturilor și cheltuielilor publice, dublată de strategii clare de reducere a inegalităților, poate contribui semnificativ la redistribuirea echitabilă a resurselor și la creșterea stabilității sociale. Cercetările au subliniat că dezvoltarea infrastructurii umane, precum sănătatea, educația și protecția socială, este esențială pentru realizarea unui stat al bunăstării viabil și sustenabil.

Un rezultat major al cercetării a fost analiza conceptului de **securitate financiară** a gospodăriilor casnice și influența alfabetizării financiare asupra bunăstării economice. S-a evidențiat că nivelul scăzut de educație financiară crește vulnerabilitatea cetățenilor la riscuri financiare și reduce capacitatea acestora de a lua decizii economice informate.

O componentă importantă a cercetării a vizat analiza cadrului legal și a politicilor economice adoptate la nivelul Uniunii Europene pentru asigurarea securității financiare a cetățenilor. Cercetarea a evidențiat bunele practici europene și importanța adoptării unor strategii naționale de educație financiară, care să contribuie la sporirea competențelor financiare ale cetățenilor.

Rezultatele obținute pe parcursul anului 2024 constituie un fundament solid pentru continuarea cercetărilor în următoarele etape și pentru dezvoltarea unor strategii coerente de dezvoltare sustenabilă și de asigurare a securității cetățenilor în Republica Moldova. Acestea contribuie la conturarea unei imagini prealabile, dar cuprinzătoare asupra modului în care vor fi realizate și fundamentate cercetările pentru a oferi suportul necesar pentru politicile economice și sociale și juridice capabile de a contribui la creșterea bunăstării cetățenilor și la formularea unor soluții concrete pentru reducerea vulnerabilităților sociale și economice.

Analiza cadrului legislativ relevă un angajament clar al autorităților față de protecția grupurilor vulnerabile, dar sunt necesare măsuri suplimentare care vizează incluziunea socială, accesul la educație și sănătate, precum și promovarea egalității de șanse, bunăstarea și siguranța persoanei.

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute (obligatoriu)

Rezultatele cercetărilor realizate în cadrul proiectului CONSEJ aduc contribuții importante în plan științific, social, economic și asupra comunității academice. Acestea evidențiază ariile de

cercetare, de intervenție și soluții necesare pentru îmbunătățirea mecanismelor de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor din Republica Moldova.

Impactul științific. Cercetarea contribuie la extinderea cadrului teoretic în domeniile ce se încadrează în arealul tematic al cercetării incluzând trei arii extinse: social, economic și juridic. Toate acestea au fost încadrate și contexte tematice specifice și supuse cercetării, venind cu clarificări conceptuale și metodologice. În acest sens, s-a operat cu concepte precum finanțe publice, securitate financiară, politici economice, și au fost aduse clarificări asupra astfel de concepte precum alfabetizarea financiară, reziliența gospodăriilor și optimizarea politicilor fiscale ș.a. La fel, analiza indicatorilor internaționali precum Indicele Dezvoltării Umane (HDI) și Indicele Progresului Social (SPI) a oferit o bază solidă pentru a explora conexiunea dintre securitatea financiară și bunăstarea cetățenilor. În consonanță cu perspectivele asumate au fost supus analizei un areal extins de prevederi normative, care s-a soldat cu înaintarea propunerilor de lege ferenda și au fost dezvoltate în materiale științifice ce completează patrimoniul științific național cu analize consistente. Nu mai puțin relevant este și faptul că s-a înaintat spre cercetarea un concept nou pentru arealul științific național, cel de stat social, care urmează a fi dezvoltat și fundamentat în cadrul etapelor următoare.

Cercetările realizate aduc o contribuție valoroasă la conștientizarea rolului instituțiilor /autorităților în reducerea sărăciei și promovarea echității sociale, prin: *furnizarea unei baze teoretice relevante* (analiza literaturii despre funcțiile parlamentare în domeniul social și economic subliniază relevanța reprezentării, legiferării și controlului în combaterea sărăciei); *examinarea specificului Republicii Moldova* (studiul evidențiază particularitățile politice și legislative ale țării, devenind o resursă esențială pentru cercetătorii interesați); *analiza sinergiei între obiectivele naționale și cele internaționale* (prin abordarea provocărilor integrării Agendei 2030, studiul oferă un cadru pentru alinierea coerentă a priorităților naționale cu țintele globale).

Au fost identificate instrumente teoretico-metodologice care au contribuit la crearea unei baze de date complexe, rezultată din aplicarea a două chestionare distincte, care oferă resurse valoroase pentru cercetări ulterioare și pentru formularea de politici publice informate. Acestea vor fi un suport important pentru publicarea rezultatelor în reviste internaționale și participarea la conferințe științifice, precum și vor facilita diseminarea cunoștințelor și promova colaborările academice transfrontaliere și interdisciplinare.

Impactul social. Cercetările efectuate au evidențiat necesitatea de aprofundare a cercetărilor și de identificare a mecanismelor de răspuns imediat provocărilor cu care se confruntă societatea. Pentru aceasta sunt relevante activitățile ce vin să crească competențele cetățenilor și să contribuie la educația juridică și financiară a populației pentru a reduce vulnerabilitățile sociale și pentru a crește capacitatea de protecție a acestora, adică auto protecție, datorită unui grad de responsabilitate mai înalt. Elaborarea unui curriculum universitar dedicat educației juridice a cetățenilor (studenți

seniori)), care a fost elaborat și pilotat în cadrul USM, centrul de Formare Continua, a arătat un interes sporit al acestora față de subiectele incluse în curricula. Echipa de proiect urmează să elaboreze și curricula la educația financiară care va fi implementat la Universitatea de Stat din Moldova, pentru a sprijini formarea unei generații mai bine pregătite să gestioneze riscurile economice. Cercetările au demonstrat importanța investițiilor publice în sănătate, educație și protecție socială pentru reducerea migrației forței de muncă și îmbunătățirea calității vieții, pentru asigurarea securității persoanei. De asemenea, recomandările formulate privind protecția antreprenorilor și facilitarea accesului la finanțare pot contribui la reducerea inegalităților sociale și la crearea de oportunități egale pentru toți cetățenii.

Sub aspect social și economic a fost constatat că promovarea măsurilor de stopare a pauperizării masive a populației, iar ulterior, reducerea esențială a amplitudinii și profunzimii sărăciei constituie condiție obligatorie pentru consolidarea procesului de stabilizare social-economică a unui stat, precum și adoptarea măsurilor de protejare a păturilor puțin asigurate ale populației contra sărăciei.

Impactul economic. Rezultatele cercetării subliniază rolul alfabetizării financiare în creșterea rezilienței gospodăriilor și în sprijinirea dezvoltării IMM-urilor. Cercetarea a demonstrat că un sistem fiscal echilibrat poate stimula creșterea economică durabilă și stabilitatea macroeconomică, contribuind astfel la atragerea de investiții și la consolidarea încrederii investitorilor. În plus, digitalizarea proceselor economice și simplificarea accesului la informații financiare pot sprijini dezvoltarea antreprenorială și îmbunătățirea accesului la finanțare. Recomandările privind protecția grupurilor vulnerabile de antreprenori și stimularea antreprenoriatului local sunt esențiale pentru creșterea economică și reducerea disparităților regionale.

Cercetările cu privire la contractele atipice vin să ofere garanții persoanelor în cadrul raporturilor de muncă care i-au forme tot mai distincte. În această perspectivă, recomandările formulate arată importanța dezvoltării reglementărilor și a necesității de modificare a unor prevederi din Codul muncii.

Impactul academic. Formula în care a fost conceptualizat subprogramul de cercetare, vine cu un abordare modernă și inovatoare a echipelor de cercetare fiind una multidisciplinară și conjugând experți și specialiști ce au expertize în arii distincte de activitate: fiscal, financiar, managerial, social, protecție socială, filosofic, juridic (constituțional, contravențional etc.). Diversitatea echipei permite schimburi constante și cercetări interdisciplinare care ar putea avea un impact pozitiv asupra întregii comunități academice, prin promovarea unei abordări complexe și interdisciplinare, dar și prin dezvoltarea unor instrumente de evaluare a bunăstării care pot fi aplicate în diverse contexte. Participarea la acțiunile COST și alte programe internaționale (Erasmus+) a contribuit la consolidarea parteneriatelor academice și la crearea unor rețele de

cercetare internațională. Publicarea articolelor științifice și organizarea de evenimente științifice au permis schimbul de cunoștințe și experiențe cu cercetători din alte state, promovând astfel progresul academic. Integrarea rezultatelor cercetării în procesele educaționale a susținut formarea tinerilor cercetători și a stimulat interesul studenților pentru teme de cercetare relevante în domeniul bunăstării economice și securității financiare.

Concluzionând, rezultatele cercetării contribuie la progresul științific, la dezvoltarea socio-economică și consolidării comunității academice din Republica Moldova, la îmbunătățirea cadrului legal național. Impactul social-economic al rezultatelor obținute constă în valorificarea investițiilor distribuite pentru derularea proiectului în activitate de cercetare în domenii de actualitate pentru realitatea națională. Participarea în astfel de proiecte reprezintă o modalitate efectivă de conjugare a eforturilor individuale, instituționale și sistemice, în direcția susținerii, prin activități concrete, fundamentate științific, a cursului de dezvoltare a țării.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații

Activitatea de cercetare desfășurată în cadrul subprogramului a generat o serie de rezultate științifice valoroase, reflectate printr-o diseminare amplă și diversificată în mediul academic național și internațional. Publicarea rezultatelor în reviste de prestigiu, participarea activă la conferințe științifice și elaborarea de lucrări științifico-metodice și didactice au contribuit la extinderea cunoașterii în domeniul analizat și la crearea unor conexiuni interdisciplinare esențiale pentru progresul socio-economic al Republicii Moldova.

Diseminarea rezultatelor obținute în cadrul subprogramului prin publicații, participări la conferințe și elaborarea de lucrări științifico-metodice a avut un impact semnificativ asupra consolidării poziției Republicii Moldova în spațiul științific internațional. Publicarea articolelor în reviste indexate Web of Science și SCOPUS a contribuit la sporirea vizibilității cercetării la nivel global, asigurând accesul altor cercetători la rezultatele obținute. De asemenea, diseminarea în cadrul conferințelor științifice internaționale și naționale demonstrează angajamentul cercetătorilor pentru promovarea unei cercetări riguroase și aplicate.

Elaborarea a două cărți și obținerea a patru brevete de invenții subliniază caracterul inovativ al cercetării, în timp ce lucrările științifico-metodice și didactice contribuie la formarea unei generații de specialiști capabili să aplice noile cunoștințe în practică. Toate aceste activități reprezintă un indicator al impactului pozitiv asupra comunității academice și asupra societății în ansamblu.

Participarea activă la conferințe științifice internaționale și naționale a favorizat crearea de rețele de colaborare interdisciplinară, schimbul de idei și inițierea unor noi proiecte de cercetare. În plus, obținerea brevetelor de invenții demonstrează aplicabilitatea rezultatelor cercetării în soluționarea unor probleme practice și sprijinirea procesului de inovare.

Lucrările științifico-metodice și didactice elaborate în cadrul subprogramului contribuie la formarea unui cadru educațional modern și relevant, susținând integrarea noilor cunoștințe în procesele de învățare și adaptarea curriculumului universitar la cerințele actuale. Astfel, cercetările realizate în cadrul acestui subprogram aduc beneficii comunității academice și societății, stimulând progresul socio-economic și promovând o cultură a excelenței în cercetare.

Date statistice

Cercetările realizate în perioada de referință au fost reflectate în articole științifice și în materiale didactico-științifice. Astfel, membrii echipei au publicat articole științifice în:

Articole în reviste științifice

- în reviste din bazele de date *Web of Science* și *SCOPUS* (cu indicarea factorului de impact *IF*) - 4
- în alte reviste din străinătate recunoscute – 11
- în reviste din Registrul National al revistelor de profil – 7

Articole în lucrările conferințelor științifice

- în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 3
- în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova – 32
- în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova – 17
- în lucrările conferințelor științifice naționale - 3

Teze ale conferințelor științifice

- în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 3
- în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova – 4

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

- cărți (cu caracter informativ) – 2

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală

- eliberate de alte organizații din domeniu Cercetării și inovării – 4

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

- alte lucrări științifico-metodice și didactice – 3

7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Rezultatele obținute în subprogram au fost diseminate prin mai multe modalități, care au asigurat vizibilitatea și aplicabilitatea acestora. Participarea activă la evenimente științifice reprezintă o componentă esențială în diseminarea rezultatelor cercetărilor științifice și consolidarea vizibilității proiectelor în comunitatea academică. Prin implicarea în diverse evenimente naționale și internaționale, cercetătorii au posibilitatea de a-și prezenta concluziile, de a primi feedback constructiv și de a crea noi oportunități de colaborare. Activitățile de diseminare contribuie atât la promovarea excelenței științifice, cât și la transferul de cunoștințe către factorii de decizie, mediul academic și societate.

În cadrul proiectului, membrii echipei au participa cu raporte și comunicări la:

- conferințe internaționale în RM, au fost prezentate **63 comunicări**;
- conferințe internaționale peste hotarele RM au fost prezentate **22 comunicări**;

- conferințe cu participare internațională au fost prezentate **34 comunicări**;
- conferințe naționale în RM au fost prezentate **5 comunicări**;
- participarea la Masă rotundă cu **comunicări – 15**; organizate **4 lecții publice**.

Aceste evenimente au oferit platforma necesară pentru schimbul de idei și pentru consolidarea relațiilor de colaborare interdisciplinare și internaționale. Totodată, diseminarea rezultatelor prin prezentări la foruri științifice și postere a contribuit la creșterea impactului cercetărilor în rândul comunității academice și la sensibilizarea publicului larg asupra problemelor abordate. Membrii echipei de cercetare au prezentat rapoarte și comunicări în cadrul evenimentelor științifice la care au participat.

La conferințe internaționale în RM, au fost prezentate 63 comunicări:

1. ARAMA E, CRECIUN N. Reinvigorating law teaching methods in the digital age. Prezentat la conferința științifică internațională „Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”. Ediția a IX-a cu genericul „Femeile în cercetare: destine, contribuții, perspective”. Organizatori: Academia de Științe, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova, Centrul Mitropolitan de Cercetări TABOR, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Complexul Muzeul Național „Moldova”, Iași, Інститут народознавства НАН України, Львів, Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea Liberă din Berlin, 8-9 februarie 2024.
2. ARAMĂ E., ARAMĂ E. Teleeducația și telemedicina – priviri spre viitor. Prezentat la conferința științifică națională cu participare internațională Formarea competențelor de cercetare, scriere și argumentare la facultățile de drept. Organizatori: Departamentul Drept public și Departamentul Drept procedural, Facultatea de Drept, USM, National Center for State Courts, 21 martie 2024.
3. ARAMĂ E., Constituția R. Moldova: între voința poporului și voința legiuitorului. Prezentat la Conferința științifică internațională aniversară „Realități și perspective ale învățământului juridic național - 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”, 03-04 octombrie 2024. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024.
4. ARAMĂ E., Este justiția predictivă viitorul justiției? Prezentat la Conferința științifico-practică internațională „Statul, Securitatea și Drepturile Omului în Era Digitală”. Organizatori: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 12-13 decembrie 2024.
5. BALMUȘ-ANDONE M. Abordarea conceptuală a managementului performanțelor ca premisă de asigurare a bunăstării angajaților. Prezentat la conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 14-15 decembrie 2023
6. BALMUȘ-ANDONE M. Politicile privind factorul uman și impactul asupra bunăstării sociale și economice în Republica Moldova. Prezentat la conferința științifică internațională "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy", Ediția 17, Organizator: Facultatea de Științe Economice, USM, 24-26 octombrie 2024
7. BULAT V., Tourism safety and security planning in rural destinations from Republic of Moldova, În: *Lucrări ale conferinței științifice internaționale "Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale"* ed. 17. USM 24-26 octombrie 2024. Chișinău, 2024, (în curs de editare). ISBN 978-9975-152-70-9.
8. BULAT V., Tourism safety and security planning in rural destinations from Republic of Moldova, În: *Lucrările conferinței științifice internaționale "State, security and human rights in the digital era"* ed. 9. USM 12-13 decembrie 2024. Chișinău, 2024, (în curs de editare).

9. BULAT, V., CARP, E. Experiența europeană privind îmbunătățirea securității turiștilor prin bune practici de logistică verde. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. 16 mai 2024, Chișinău, 2024, p. 229-305. ISBN 978-9975-62-779-5 (PDF).
10. CHEPTENE V. Analiza hotărârii CtEDO de constatare a încălcării art. 3 de către Republica Moldova prin pretinsa contaminare a deținutei cu hepatita în sistem penitenciar Prezentat la conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, Chișinău, 12-13 decembrie 2024.
11. CHEPTENE V. Mecanismul european de protecție a dreptului la viață. Prezentat la conferința științifică internațională în onorem Profesor universitar Nicolae OSMOCHESCU „Pacta sunt servanda: realități și perspective”. Organizator: Departamentul Drept Internațional și European al Facultății de Drept, USM, Chișinău, 14 noiembrie 2024.
12. CHEPTENE V. Protejarea dreptului la memoria istorică în cadrul legislației naționale a Republicii Moldova. Prezentat la conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”. Organizator: Academia de științe a Republicii Moldova, Chișinău, 19-20 septembrie 2024.
13. CHISARI-LUNGU Oxana, Dezvoltarea constituționalismului interbelic prin prisma Constituției României din 1923. Prezentat la Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri implicații în dezvoltarea societății de mâine” Ediția a X-a. Organizator: Academia de Științe a Moldovei, Chișinău-Iași-Lviv, 19-20 septembrie.
14. CHISARI-LUNGU Oxana, Rolul perioadelor necontributive la calcularea stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea prestațiilor de asigurări sociale de stat. Prezentat la Conferința științifico-practică internațională „Statul, Securitatea și Drepturile Omului în Era Digitală”. Organizatori: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 12-13 decembrie 2024.
15. CHISARI-LUNGU Oxana. Asigurarea bunăstării populației prin intermediul sistemului de protecție socială al Republicii Moldova. Prezentat la Conferința științifică internațională aniversară „REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE ALE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI JURIDIC NAȚIONAL - 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”, 03-04 octombrie 2024. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024.
16. CIOBANU R. Interogații etice și răspunsuri normative în cheia priorităților Republicii Moldova. Prezentat la conferința internațională Femeile în Cercetare: Destine, contribuții, perspective. AȘM. 8-9 februarie 2024
17. CIOBANU R. Modele Juridice conectate inovației și variabilele dezvoltării lor. Prezentat la Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale. Facultatea de drept, 3-4 octombrie. 2024
18. CIOBANU R. Derivate ale convergenței criză-securitate. Prezentat la conferința internațională Patrimoniul cultural de ieri-implicații în dezvoltarea societății de mâine. Chișinău-Iași. 19-20 septembrie 2024. ASM
19. CORETCHI B. Challenges of economic and geopolitical security in Eastern Europe: new formats of cooperation between the EU and the Republic of Moldova. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. 7-8 noiembrie 2024. USM.
20. CORETCHI B., CHUAI J. Evoluția fluxurilor comerciale moldo-chineze în contextul inovării economiei globale În: Materialele conferinței internațională: STATUL, SECURITATEA ȘI DREPTURILE OMULUI ÎN ERA DIGITALĂ, 12-13 decembrie 2024.
21. CORETCHI B., CUTCOVSCHI V. Criza energetică ca factor de declanșare a unei noi viziuni de securitate economică. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. 16 mai 2024. USM.
22. CORETCHI B., CUTCOVSCHI V. The impact of human resources on economic security in the Republic of Moldova. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul

- de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. 16 mai 2024. USM.
23. COVALSCHI T. Datoria publică: o povară pentru sau o investiție în bunăstarea cetățenilor. Prezentat la conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 12-13 decembrie 2024
 24. CRECIUN N. CLIL în educația juridică: conectarea dreptului cu valorile comunității globale. Prezentat la conferința științifică internațională „Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024.
 25. CRECIUN, N. Fortificarea culturii justiției centrate pe om prin adaptabilitate și reziliență. Prezentat la conferința științifică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizatori: Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, USM, 12-13 decembrie 2024.
 26. CRECIUN, N. La synergie du plurilinguisme pédagogique en droit. Prezentat la conferința științifică internațională „Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024.
 27. CRECIUN, N. Titlul comunicării: „CLIL în educația juridică: conectarea dreptului cu valorile comunității globale”. Conferința științifică internațională „Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024.
 28. CRECIUN, N. Titlul comunicării: „Fortificarea culturii justiției centrate pe om prin adaptabilitate și reziliență”. Conferința științifică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizatori: Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, USM, 12-13 decembrie 2024. Agenda disponibil: <https://dpc-egov.usm.md/11-2/>
 29. CRECIUN, N. Titlul comunicării: „La synergie du plurilinguisme pédagogique en droit”. Conferința științifică internațională „Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024. Agenda disponibil: https://drept.usm.md/wp-content/uploads/Programul_Conferintei_RO-EN_30-09-2024.pdf
 30. CUCIURCA, D. Activitatea legislativă a parlamentului ca izvor de inspirație pentru știința juridică. Argumente pro și contra. Prezentat la Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”, secțiunea Tradiție și evoluții în știința juridică națională . Organizator: AȘM, 19-20 septembrie 2024.
 31. CUCIURCA, D. Aportul Parlamentului Republicii Moldova la dezvoltarea și implementarea politicilor sociale. Prezentat la Conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 12-13 decembrie 2024.
 32. CUCIURCA, D. Parlamentul tinerilor – instrument de interferență dintre stat și tânăra generație. Prezentat la Conferința științifică internațională aniversară „Realități și perspective ale învățământului juridic național, 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 03-04 octombrie 2024.
 33. DOGA-MÎRZAC M. Financial offers for Condominium Owners Associations: challenges and trends, Prezentat la conferința științifică internațională „Finanțele moderne din perspectiva sustenabilității economiilor naționale”, Organizator: ASEM, 22 noiembrie, 2024.
 34. DOGA-MÎRZAC M. Rolul asigurării financiare în activitatea mediului de afaceri. Prezentat la conferința științifică internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, Secțiunea III. Științe economice, Ediția a XI. Organizator: USC, 06 iunie 2024.
 35. DOGA-MÎRZAC M., ATAMAN V. Necesitatea activității incubatorului universitar în vederea

- formării viitorilor antreprenori, Prezentat la conferința științifică internațională „Știință, Educație, Cultură” dedicată aniversării a 33-a. Organizator: Universității de Stat din Comrat, 09 februarie, 2024
36. DOGA-MÎRZAC M., MULIC A., Financial insurance of citizens through programs to associations of condominium owners. Prezentat la International Scientific Conference "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy", 17th Edition. Organizator: FȘE, USM, 24-26 octombrie, 2024.
 37. GUCEAC Ion. Anvergura constituțională a politicilor statului în sfera relațiilor sociale. Prezentat la Conferința științifico-practică internațională State, security and human rights in the digital era. Ediția a 9-a. Facultatea De Drept, Usm (Chișinău. 12–13 decembrie 2024).
 38. GUCEAC Ion. Aspirații de modelare eclectică a echității sociale și a statului social în spațiul constituțional. Prezentat la Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine” (ediția a X-a), Chișinău-Iași, 19-20 septembrie 2024
 39. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. Bunăstarea economică și percepțiile cetățenilor asupra prosperității: o analiză comparativă în contextul integrării republicii Moldova în UE. Prezentat la Conferința științifico-practică internațională „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”, 16 mai 2024.
 40. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. Rolul locuinței și condițiilor de locuit în crearea și menținerea bunăstării economice. Prezentat la Conferința Științifică Internațională State, security and human rights in the digital era International scientific and practical conference 9th Edition, Chisinau 2024, December 12-13 (în curs de publicare)
 41. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. The impact of economic factors on population well-being. Present at The International Scientific Conference „Modern paradigms in the development of the national and world economy”, the 17th Edition, October 24-26, 2024. (în curs de publicare)
 42. HĂMURARU Maria, ȘARGU Lilia. Capitalizing emerging opportunities through access to adequate financing and innovative approaches. Participare la Conferința Internațională „Modern finance from the perspective of sustainability of national economies”, organizată de Academia de Studii Economice din Moldova, desfășurată în perioada 22-23 noiembrie 2024, la Chișinău, Republica Moldova.
 43. MIHAILOV Tatiana. Unele considerații privind reglementarea juridică a muncii prestate prin intermediul platformei digitale de muncă. În: Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale. Facultatea de drept USM, Chișinău, 3-4 octombrie 2024. În curs de publicare.
 44. MIHAILOV Tatiana. Unele reflecții privind natura juridică a contractului de internship. În: Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală. Chișinău, 12-13 decembrie 2024. În curs de publicare.
 45. MULIC A, PAPANA M, Armonizarea legislației naționale cu privire la achizițiile publice la directivele UE, în contextual asigurării securității economice, prin sporirea transparenței achizițiilor publice» prezentat la Conferința științifică internațională Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldove la Uniunea Europeană, Chișinău, USM, 16 mai 2024
 46. MULIC A., Doga-MÎRZAC M., Evaluarea influenței politicii bugetar-fiscale în domeniul impozitelor indirecte asupra veniturilor bugetare și securității financiare a cetățenilor / Evaluation of the influence of budgetary-fiscal policy in the field of indirect taxes on budgetary revenues and the financial security of citizens. Prezentat la International scientific and practical conference 9th Edition “State, security and human rights in the digital era”, Panel 7: Strategii sustenabile pentru asigurarea securității și bunăstării economice și a rezilienței financiare a cetățenilor. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM., 14-15 decembrie, 2024
 47. PANTEA, O. Temporalitatea legii contravenționale. Abordări teoretico-practice și soluții de drept public. Prezentat la Conferința internațională „Realități și perspective ale învățământului

- juridic național, 65 ani în serviciul jurisprudenței”. Chișinău, 3-4 octombrie 2024.
48. PANTEA, O. Unele precizări cu privire la dezincriminarea contravenției – studiu de caz. Prezentat la Conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, Chișinău, 12-13 decembrie 2024.
 49. PAPANA M., MULIC A., Sustainable public procurement as a tool for achieving economic performance in the Republic of Moldova, Prezentat la International Scientific Conference "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy", 17th Edition. Organizator: FȘE, USM, 24-26 octombrie, 2024
 50. POZNEACOVA V. Current trends in the application of custodial sanctions against women. Prezentat la conferința științifică internațională „Femeile în cercetare: destine, contribuții, perspective”. Organizator: Academia de științe a Republicii Moldova, Chișinău, 8-9 februarie 2024.
 51. POZNEACOVA V. Dreptul la avort în contextul eticii sănătății publice. Prezentat la conferința științifică internațională a studenților Interuniversitaria Ediția a XX-a. Organizator: Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB), 18 aprilie 2024 (prezentare verbală și articol elaborat).
 52. POZNEACOVA V. Impactul social al activității de prevenire a torturii. Prezentat la conferința științifică internațională „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”, Școala doctorală științe juridice și economice, USM, Chișinău, 16 mai 2024.
 53. POZNEACOVA V. International and national trends in the application of imprisonment to women. Prezentat la conferința științifică internațională „Prevenirea și combaterea criminalității: – probleme, soluții și perspective”, ediția a VI-a. Organizator Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, Chișinău, 25 aprilie 2024 .
 54. PUNGA I., CIOBANU R. Prejudiciul moral și drepturile omului: răspunsurile CEDO. Prezentat la Conferința științifică internațională Pacta sunt Servanda: Realități și perspective”. In Honorem Osmochescu, 14 noiembrie 2024
 55. ROSCA M. Artificial intelligence and workplace security: legal implications and human rights concerns. Prezentat la Invitația la dialog la: cea de-a X-a ediție a conferinței științifice internaționale „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine”. Organizator: Academia de Științe a Moldovei, 19-20 septembrie 2024
 56. ROSCA M. Securing legal education with artificial intelligence integration: future perspectives. Prezentat la Conferința științifică internațională aniversară “Realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței”. Organizator: Facultatea de Drept, USM, 3-4 octombrie 2024
 57. ROSCA M. The impact of technology, crises, and conflicts on fundamental rights and national security. Prezentat la: 9th International scientific and practical conference “State, security and human rights in the digital era”. Organizator: Departamentul Drept Public și LCȘ „Drept Public Comparat și E-guvernarea”, Moldova State University, December 12th - 13th, 2024
 58. ROȘCA L. Calitatea vieții și securitatea umană – obiective a politicilor publice din Republica Moldova. Prezentat la Conferința Internațională Jean Monnet: „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central”, acțiune din Proiectul Jean Monnet „Centru de Excelență”: „Consolidarea sustenabilității democrației prin educație civică” (19-20 aprilie 2024), Institutul de Administrație Publică, Universitatea de Stat din Moldova.
 59. ROȘCA L. Responsabilitatea socială și morală a funcționarilor publici. Prezentat la conferința științifico-practică internațională: „Teoria și practica administrației publice”. Organizator: Institutul de Administrație Publică a USM, 17 mai 2024.
 60. SADOVEI, N. Prescrierea medicamentelor compensate în sistemul AsOAM: deficiențe regulatorii. Rezumatul a fost prezentat în cadrul Conferinței științifice internaționale „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Chișinău, USM, 12-13 decembrie 2024.
 61. SADOVEI, N. Statutul juridic al pacientului: beneficiar sau (și?) consumator de servicii de sănătate? Rezumatul a fost prezentat în cadrul Conferinței științifice internaționale „Realități

și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale. Facultatea de Drept, USM”. Chișinău, USM, 3-4 octombrie 2024.

62. ULIAN G., CIBOTARIU I.Ș., COVALSCHI T. Bunăstarea economică – deziderat al politicii bugetar-fiscale în Republica Moldova. Prezentat la conferința științifică internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”. Organizator: Facultatea de Științe Economice, USM, 24-26 octombrie 2024
63. ULIAN G., COVALSCHI T. Politica bugetar-fiscală sustenabilă ca fundament al bunăstării cetățenilor. Prezentat la conferința științifico-practică internațională „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. Organizator: Școala Doctorală Științe Juridice și Economice, USM, 16 mai 2024
64. ZAHARIA V. Abilitarea juridică și asistența juridică garantată de stat ca premise a realizării drepturilor și libertăților fundamentale. Noi tendințe în era digitală. Prezentată la Conferința științifico-practică internațională „Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală”. Organizator: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 12-13 decembrie 2024

La Conferințe internaționale peste hotarele RM au fost prezentate 22 comunicări:

1. ARAMĂ E., CRECIUN N. Revigorarea metodelor de predare a dreptului Prezentat la Conferința științifică internațională. The European Human Rights Culture The Right to Happiness 9th Edition”, București. Organizator: UCDC, 20 martie 2024.
2. ARAMĂ Elena, Reflecții asupra justiției predictive. Prezentat la Conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri implicații în dezvoltarea societății de mâine” Ediția a X-a. Organizator: Academia de Științe a Moldovei, Chișinău-Iași-Lviv, 19-20 septembrie.
3. BALMUȘ-ANDONE M., VEREJAN N. Effective performance management: fostering organizational well-being. Prezentat la conferința științifico-practică internațională Modern Management of Organizations: Concepts, Digital Transformations and Innovative Development Models. 20 noiembrie 2024. Organizator: V. N. Karazin Kharkiv National University
4. BUJOR T., CORETCHI B. The evolution of the Republic of Moldova’s relations with the European Union. În: Міжнародна науково-практична конференція: Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностні сценарії та перспективи розвитку. 18-19 aprilie 2024. Херсон – Хмельницький.
5. CHEPTENE V. The Right to Historical Memory: The Concept and National Protection and Gaps in the Legislation of the Republic of Moldova. Prezentat la conferința internațională „Heritage Capitalisation And Development - Identity, Innovation, Digitalisation, Environment, Awareness And Security” Heritage – Ideas. Organizator: Romanian Academy, National Institute for Economic Researches “Costin C. Kiritescu”, Institute of National Economy, București, 30-31 octombrie 2024.
6. CHISARI-LUNGU Oxana. Încălcarea dreptului la asistență personală a persoanelor cu dizabilitate severă. Prezentat la Conferința științifică internațională „The European Human Rights Culture The Right to Happiness 9th Edition”, București. Organizator: UCDC, 20 martie 2024.
7. CIOBANU R. Incertitudini și variabile în reconfirmarea eficienței mecanismelor de protecție a drepturilor omului. Ori hoții de drepturi și libertăți. Prezentat la conferința internațională The European Human Rights Culture. The Right to Happiness . 20 martie 2024. București. Romania.
8. CIOBANU R., ROSCA M. Fostering the transition from the traditional to the innovational state given the modernisation processes in the Republic of Moldova. Prezentat la conferința internațională „Central and Eastern European eDem and eGov Days 2024 (CEEeGov 2024)”. Organizator: Austrian Computer Society, at Ludovika University of Public Service, Budapest, Hungary, September 12-13, 2024

9. CIOBANU R., ROSCA M. Moderator al panelului „Young Researchers Forum And Hybrid Threats Resiliency” at Zagreb Security Forum 2024 “NATO & EU Cooperation – Key for Resilient Future” Organized by Hybrid Warfare Research Institute, St. George Association and Dr. Franjo Tuđman Defense and Security University with support by Konrad Adenauer Foundation - Office for Croatia and Slovenia.
10. CIOBANU R., ROSCA M. Securitatea Republicii Moldova și evidențe ale necesității de consolidare a rezilienței. Prezentat la: 12th edition of the Smart Cities International Conference (SCIC): ‘Resilient Communities Empowered by Collective Intelligence’. Organizator: National University of Political Studies and Public Administration, Faculty of Public Administration, Bucharest, Romania, December 4-6, 2024
11. COJOCARU, M., APETRII, N. Application of data mining to assess the financial literacy level of young people in the Republic of Moldova. Prezentat la The IV International Scientific and Practical Conference to the 80th anniversary of the founding of the banking institute ”The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development”. Organizator: V. N. Karazin Kharkiv National University, May 17, 2024, Kharkiv, Ukraine, <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18595>
12. COVALSCHI T., ULIAN G., Moldova State University, Assessing the sustainability of public finances in the Republic of Moldova in the context of EU integration. Prezentat la conferința internațională „Challenges in the New Era of Globalization (GLOBERA)”. Organizator: Institutul de Economie Mondială al Academiei Române, București, 4-5 decembrie 2024.
13. CRECIUN N. De ziua fericirii – despre A.D.D.I.E. Prezentat la conferința internațională „The European Human Rights Culture. The right to happiness. IX-th Edition”. Organizator: Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, România, București, 20 martie 2024. Disponibil: <https://www.ucdc.ro/The%20Right%20to%20Happiness%202024%20.pdf>
14. CRECIUN, N. Titlul comunicării: De ziua fericirii – despre A.D.D.I.E. Conferința internațională „The European Human Rights Culture. The right to happiness. IX-th Edition” (online). Organizator: Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, România, București, 20 martie 2024.
15. GRIBINCEA, O., JIMBEI, I., GRĂU-PANȚUREAC, M., CRECIUN, N. Titlul comunicării: „Moldovan legal education trends: building law students’ legal skills through Moot Court and legal writing education”. Conferința internațională „Global Legal Skills Conference VI Edition, Italia: Bari, 03-07 iunie 2024;
16. GUCEAC Ion. Reconnaissance et garantie du droit fondamental à un environnement sain en République de Moldavie. Résonances en droit constitutionnel et comparé. Prezentat la Conferința interbnațională ”Droit Humain à l'environnement et Pacte vert européen”. Organisé en collaboration avec le Centre international de droit comparé de l’environnement (CIDCE - Limoges, France). Universitatea Ecologică din București, 28 - 29 mai 2024.
17. PANTEA, O. Impactul digitalizării la constatarea faptelor ilicite cu un grad de pericol social redus. Prezentat la Conferința Internațională privind „Educația în Era Digitală” (format hibrid), Ediția a III-a, Universitatea Internațională Danubius. Galați, 26-27 iulie 2024.
18. ROSCA M. Digitalization and refugees: what we can say so far? Prezentat la Seventh Annual Conference of the European Academy of Religion “Paradigm Shifts”. Organizator: European Academy of Religion, Palermo, Italy, 20-23 may 2024.
19. ROSCA M., CIOBANU R. Smart Cities and the Rural-Urban Divide in Moldova: Balancing Innovation and Tradition. Prezentat la: 12th edition of the Smart Cities International Conference (SCIC): ‘Resilient Communities Empowered by Collective Intelligence’. Organizator: National University of Political Studies and Public Administration, Faculty of Public Administration, Bucharest, Romania, December 4-6, 2024
20. ROȘCA L. Dimensiunea axiologică a politologiei contemporane. Prezentat la conferința științifică internațională: „Probleme de actualitate în științele sociale sub legea marțială în Ucraina”. Organizator: Universitatea din Oradea, România, 6–7 martie 2024.
21. ROȘCA L. Implementarea angajamentelor ce derivă din Acordul de Asociere UE-RM: dimensiunea securității și rezilienței democrației. Prezentat la a VII conferință științifico-

practică internațională: „Tendințe în colaborarea trilaterală: Ucraina-România-Moldova”. Organizator: Universitatea Națională „Yuri Fedkovici”, Cernăuți Ucraina, 24 mai 2024.

La Conferințe cu participare internațională au fost prezentate 34 comunicări:

1. ARAMĂ Elena, Elemente ale teoriei realiste a dreptului și interpretarea Constituției. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizatori: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 22 august 2024.
2. ARAMĂ Elena, Securitatea juridică versus Constituția vie (Constitution vivante). Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională: „Integrare prin cercetare și inovare.” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. Chisinau, Republica Moldova. Organizator: USM, 7-8 noiembrie 2024.
3. BĂDĂRĂU E., CORETCHI B. Analiza impactului social al migrației forței de muncă în Uniunea Europeană și Republica Moldova. În: Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional”. 19-20 aprilie 2024. USM, Chișinău: Editura Print-Caro, p. 419-429. ISBN 978-5-85748-039-7. <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Mecanisme%20adoptare%20decizii%20web.pdf>
4. BALMUȘ-ANDONE M. Dimensiunile bunăstării factorului uman în contextul mediului dinamic al comunităților (organizațiilor). Prezentat la conferința științifico-practică cu participare internațională Advanced Physical Technologies with UVS Application in Monitoring and Modeling of Environmental Factors (TehFizUVS), dedicated to the International Day of Science for Peace and Development, 8 noiembrie 2024. Organizator: Institute of Applied Physics, Scientific Research Laboratory “Environmental Physics and Modeling Complex Systems” (USM)
5. BULAT, V., SKY-HIGH SOLUTIONS: BEST PRACTICES IN UAV TECHNOLOGIES FOR SUSTAINABLE TOURISM, În: Scientific and Practical Conference Advanced physical technologies with UVS application in monitoring and modeling of environmental factors (TehFizUVS), 5th edition, 8 noiembrie, 2024, Chișinău. (în curs de editare)
6. BUZDUGAN, A. Maintaining a healthy lifestyle for well-being of population. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024 (pp. 591-599). Chișinău, Moldova: Universitatea de Stat din Moldova.
7. CHEPTENE V. Conceptul securității dinamice în sistem penitenciar ca garanția realizării art. 24 din Constituție. Prezentat la conferința științifică națională cu participare internațională 30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european. Organizator: Departamentul Drept public al Facultății de Drept, USM, Chișinău, 22 august 2024.
8. CHEPTENE V. Problemele în asigurarea dreptul la asistența medicală a persoanelor cu dizabilități în sistemul penitenciar. Prezentat la conferința științifică națională cu participare internațională „Protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare”. Organizator: USM, Chișinău, 28-29 noiembrie 2024, (prezentare verbală și articol elaborat).
9. CHEPTENE V. Reglementarea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii: considerații generale. Prezentat la conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Organizator: USM, Chișinău, 7-8 noiembrie 2024.
10. CHISARI-LUNGU Oxana. Constituționalismul românesc interbelic versus constituționalismul contemporan: constante și variabile. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea constituției republicii moldova. survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizatori: L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Departamentul Drept Public al Facultății de Drept, USM, 22 august 2024.

11. CHISARI-LUNGU Oxana. Dreptul la asistență personală a persoanelor cu dizabilități între reglementări legale și realitate. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională „Protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare”, Organizatori: Departamentul Sociologie și Asistență Socială, Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, USM, Departamentul Drept Privat, Facultatea de Drept, USM, Chisinau, Republica Moldova, 28 noiembrie 2024.
12. CHISARI-LUNGU Oxana. Dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități între reglementări legale și realitate. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională: „Integrare prin cercetare și inovare.” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. Chisinau, Republica Moldova. Organizator: USM, 7-8 noiembrie 2024.
13. CIOBANU R. Ponderea integrității în asigurarea securității cetățenilor. Prezentat la conferința Filosofia și Perspectiva Umană. 21 noiembrie 2024. Institutul de Istorie și ICJPS, USM
14. CIOBANU R. Riscurile sunt ubicui – securitatea trebuie să fie acum și aici. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, USM.
15. CIOBANU R. Tradiția constituțională și inovația legislativă: Un echilibru necesar. Prezentat la conferința științifică cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Supraviețuirea tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizator: Departamentul Drept Public al Facultății de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, Chișinău, USM, 22 august 2024.
16. COJOCARU, M., APETRII, N. Aplicarea tehnicilor Data Mining în studiul competențelor tinerilor din Republica Moldova privind gestionarea finanțelor personale. Prezentat la International scientific and practical conference 9th edition State, security and human rights into digital era. 12-13 Decembrie, 2024, Organizator USM, Chisinau.
17. COJOCARU, M., BULEAC L. Educația financiară ca instrument pentru eradicarea sărăciei și promovarea egalității: analiza impactului asupra ODD1 și ODD10. Prezentat la International scientific and practical conference 9th edition State, security and human rights into digital era. 12-13 Decembrie, 2024, Organizator USM, Chisinau.
18. COJOCARU, M., ULIAN, E. Implications of financial literacy on the financial resilience of households and economic growth. Prezentat la Conferința Internațională ”Modern finance from the perspective of sustainability of national economies”. Organizator ASEM, 22-23 noiembrie 2024. Chișinău, Republica Moldova.
19. COREȚCHI B., CEAIKOVSKII A.I. The influence of innovative marketing on the development of business in the Republic of Moldova. În: Materialele conferinței științifico-internațională, Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale, USM, Chișinău, 2024, 24-26 octombrie 2024. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-33a.pdf
20. COREȚCHI B., CUTCOVSCHI V. Cyclic development in software engineering: flexible strategies for economic security of systems. În: Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional”. 19-20 aprilie 2024. USM.
21. CRECIUN, N. Global legal skills as a universal language of lawyers. Prezentat la conferința științifică cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Organizator: Universitatea de Stat din Moldova, 7-8 noiembrie 2024.
22. CRECIUN, N. The reasoning of the solution – premise of a human-friendly justice. Prezentat la Conferința științifică cu participare internațională „Formarea competențelor de cercetare, scriere și argumentare la facultățile de drept”. Organizatori: Departamentul Drept Public și Departamentul Drept Procedural, Facultatea de Drept, USM, National Center for State Courts, 21 martie 2024.
23. CRECIUN, N. Titlul comunicării: „Global legal skills as a universal language of lawyers”. Conferința științifică cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”.

Organizator: Universitatea de Stat din Moldova, 7-8 noiembrie 2024.

24. CRECIUN, N. Titlul comunicării: „The reasoning of the solution – premise of a human-friendly justice”. Conferința științifică cu participare internațională „Formarea competențelor de cercetare, scriere și argumentare la facultățile de drept”. Organizatori: Departamentul Drept Public și Departamentul Drept Procedural, Facultatea de Drept, USM, National Center for State Courts, 21 martie 2024;
25. CRECIUN, N., BACIU, O. Integritatea magistraților: fundamentul constituțional și provocările actuale. Prezentat la conferința științifică cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizator: Departamentul Drept Public al Facultății de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, Chișinău, USM, 22 august 2024.
26. CRECIUN, N., BACIU, O. Titlul comunicării: „Integritatea magistraților: fundamentul constituțional și provocările actuale”. Conferința științifică cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizator: Departamentul Drept Public al Facultății de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, Chișinău, USM, 22 august 2024.
27. CUCIURCA, D. Parlamentarismul - fundament conceptual al constituționalismului european. Prezentat la Conferința științifică cu participare internațională „30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului european”. Organizatori: Departamentul Drept public, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și E-guvernare”, Institutul de Creație Legislativă și Drept Comparat, 22 august 2024
28. GUCEAC Ion. Constituționalismul în Republica Moldova: multidimensionalitatea percepției și previziunea oportunităților. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională ”30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului European”. Organizatori: Departamentul Drept public al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova; Laboratorul de Cercetări Științifice Drept Public Comparat și E-Guvernare. Chișinău, 22 august 2024.
29. GUCEAC Ion. Enunțarea juridică a preceptului solidarității sociale ca principiu fundamental al constituționalismului. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională „INTEGRARE PRIN CERCETARE ȘI INOVARE” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. USM, Chișinău, 7-8 noiembrie 2024.
30. GUCEAC Ion. GARȘTEA Nina. Principiile fundamentale ale sistemului economic al Republicii Moldova. Prezentat la Conferința științifică națională cu participare internațională ”30 de ani de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Survivanța tradiției constituționale în tiparele constituționalismului European”. Organizatori: Departamentul Drept public al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova; Laboratorul de Cercetări Științifice Drept Public Comparat și E-Guvernare. Chișinău, 22 august 2024.
31. MIHAILOV Tatiana. Aspecte de drept comparat privind reglementarea juridică a clauzei de neconcurență în contractile de muncă. În: "Integrare prin cercetare și inovare", Chișinău 7-8 noiembrie 2024.
32. MIHAILOV Tatiana. Discriminarea pozitivă a persoanelor cu dizabilități în cadrul raporturilor de muncă. În: Protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități: abordări multidisciplinare. Chișinău 28 noiembrie 2024. În curs de publicare.
33. PANTEA, O. Trăsăturile esențiale ale contravenției. Prezentat la Conferința științifică națională

cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”. Chișinău, 7-8 noiembrie 2024.

34. POZNEACOVA V. Tendințele contemporane în domeniul detenției femeilor. Prezentat la Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studențești, Ediția a XXVIII-a. Organizator: Departamentul Drept public al Facultății de Drept, USM, Chișinău, 15 martie 2024.

La Conferințe naționale în RM au fost prezentate 5 comunicări:

1. BUZDUGAN, A. The impact of digital platforms in promoting health: an analysis of perceptions on a healthy lifestyle in the republic of Moldova. Participarea la Seminarul științific național, dedicat aniversării 60 de ani al UTM „Marketingul și logistica în era digitală”, 18 octombrie 2024, Chișinău: UTM, p. 52-65. ISBN 978-9975-64-481-5 (1,11 c.a.)
2. CIOBANU R. De la competențe profesionale resetate spre asigurarea securității juridice. Ori o explicație a utilității practice a standardelor de calificare. Prezentat la conferința națională Formarea competențelor de cercetare, scriere și argumentare juridică la facultățile de drept. 21 martie 2024.
3. CORETCHI B. Impactul crizei refugiaților asupra pieței forței de muncă din Republica Moldova: integrare socială și provocări economice. Participarea la Seminar științific național „Marketingul și logistica în era digitală”, dedicat aniversării 60 de ani al UTM. 18 octombrie 2024. UTM, Chișinău.
4. PANTEA, O. Abordări conceptuale privind Răspunderea contravențională a minorilor. Prezentat la Conferința doctoranzilor din cadrul Școlii doctorale științe juridice și economice a USM, Chișinău, 20 septembrie 2024.
5. PANTEA, O. Mecanisme de protecție a persoanelor sancționate contravențional. Prezentat la Conferința națională „Mecanismele de protecție a drepturilor omului și rolul Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului în Uniunea Europeană și în afara acesteia”, Chișinău, Oficiul Avocatului Poporului, Chișinău, 19 septembrie 2024.

Participarea la Masă rotundă cu comunicări - 15:

1. BALMUȘ-ANDONE M. Familia pilon al economiei verzi: strategii și soluții cu comunicarea „Rolul familiei în construirea rezilienței economice: experiențe și perspective pentru Republica Moldova” (în coautorat cu B.Coretchi) din 23 aprilie 2024, Organizator: Facultatea de Științe Economice, USM
2. BULAT V., Evaluarea riscurilor pentru securitatea turistilor în destinații populare pentru turismul de familie. Masa rotundă: Familia – pilon al economiei verzi: strategii și soluții. 23 aprilie 2024.
3. BUZDUGAN A., NEPOTU L. Familia pilon al economiei verzi: strategii și soluții cu comunicarea „Marketingul verde adaptat valorilor familiale: strategii pentru promovarea bunăstării și adaptarea la tendințele actuale ale familiei” din 23 aprilie 2024, Organizator: Facultatea de Științe Economice, USM
4. CIOBANU R., Capacități instituționale consolidate în vederea asigurării securității juridice a cetățenilor. Prezentat la masa rotundă „Interacțiunea eficientă a administrației publice și a instituțiilor societății civile ca bază a rezilienței democratice în contextul integrării europene și euro-atlantice: experiența transfrontalieră din Moldova-România-Ucraina”, 16 mai 2024.
5. Cojocar, M., ULIAN, E. Bunăstarea financiară a tinerilor din Republica Moldova: cercetare empirică. Masa rotunda Familia – pilon al economiei verzi: strategii și soluții. 23 aprilie 2024. <https://fse.usm.md/masa-rotunda-pe-tema-familia-pilon-al-economiei-verzi-strategii-si-solutii/noutati/>
6. CORETCHI B. Participarea la atelierul de lucru În cadrul programului TAIEX privind sprijinirea dezvoltării conceptului de sistem de cunoștințe și inovare agricolă (AKIS), 21-25 octombrie 2024
7. CUCIURCA, D. Autonomia instituțională a Curții de Conturi în contextul noii arhitecturi constituționale a Republicii Moldova. Prezentat la Masa rotundă „Auditul extern al finanțelor

- publice. Abordare modernă, impact și relevanța pentru educația juridică”. Organizatori: CȘS „ResPublica” din cadrul Departamentului Drept public în colaborare cu Curtea de Conturi a Republicii Moldova (CCRM), 29 noiembrie 2024.
8. DOGA-MÎRZAC M., MULIC A. Asigurarea securității economico-financiare a familiei prin aplicarea la proiecte naționale și internaționale de lansare a afacerii. Prezentat la masa rotundă “Familia pilon al economiei verzi: strategii și soluții. Organizator: Centrul de cercetare „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică” în cadrul Facultății Științe Economice, USM, 23 aprilie 2024.
 9. MULIC A, DOGA-MÎRZAC M. Analiza politicilor monetare și bugetar-fiscale: evaluarea modului în care politicile monetare și bugetar-fiscale influențează securitatea financiară a cetățenilor. Prezentat la masa rotundă “Asigurarea bunăstării și securității cetățenilor prin prisma mecanismelor socio-economice”, Organizator: Centrul de cercetare „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică”, FȘE, USM și Facultatea de Economie, Administrare și Afaceri Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, 03 iulie 2024.
 10. MULIC A, DOGA-MÎRZAC M. Asigurarea securității financiare a Republicii Moldova prin elaborarea și gestiunea proiectelor internaționale de promovarea antreprenorialului. Prezentat la seminarul științific “Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”. Organizator: Centrul de cercetare „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică” în cadrul Facultății Științe Economice, USM, 28 iunie 2024.
 11. PANTEA, O. Conștiința juridică și efectele aplicării măsurilor de constrângere statală. Prezentat la Masa rotundă „Construirea unei culturi universale de respectare a dreptului internațional umanitar”, organizată de către Delegația Comitetului Internațional al Crucii Roșii din Republica Moldova și Facultatea de Drept a USM, 21 noiembrie 2024.
 12. ROȘCA L. Reziliența democrației în Republica Moldova. Prezentat la Seminarul primarilor și funcționarilor publici din Republica Moldova, România și Ucraina: „Reziliența democrației în statele candidate la integrare în Uniunea Europeană”. Organizator: Institutul Administrației Publice, Universitatea de Stat din Moldova, 7-8 noiembrie 2024.
 13. ROȘCA L. Rolul societății civile în aprofundarea și extinderea europenizării cetățenilor Republicii Moldova. Prezentat la masa rotundă: „Interacțiunea eficientă a administrației publice și a instituțiilor societății civile ca bază a rezilienței democrației în contextul integrării europene și euro-atlantice: experiența transfrontalieră din Moldova-România-Ucraina” 16 mai 2024, IAP, USM.
 14. ULIAN G., COVALSCHI T. Promovarea bunăstării economice prin finanțe publice responsabile și eficiente. Prezentat la masa rotundă „Asigurarea bunăstării și securității cetățenilor prin prisma mecanismelor socio-economice”. Organizatori: Facultatea de Științe Economice, USM, Republica Moldova, și Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România, 03 iulie 2024
 15. ULIAN G., COVALSCHI T. Rolul politicii bugetar-fiscale sustenabile în asigurarea bunăstării cetățenilor. Prezentat la masa rotundă „Familia - pilon al economiei verzi: startegii și soluții”. Organizator: Facultatea de Științe Economice, USM, 23 aprilie 2024

Organizate lecții publice - 4:

1. CHISARI-LUNGU Oxana, CHISARI-RURAK Aliona, Lecția Publică: „Abordări legale privind asigurările și asistența socială”. Organizator: USM.
2. CHISARI-LUNGU Oxana. Organizator al Lecției Publice „Competențe instituționale în domeniul protecției (securității) sociale.”, Invitat: *SOCOLAN Petru*, șef Direcție informare și comunicare din cadrul Direcției generale dezvoltare și management instituțional al Casei Naționale de Asigurări Sociale, Organizatori: Departament Drept Public, Departament Drept Privat, USM.
3. ROSCA M. Organizator si moderator al lectiei publice „Bridging Disciplines: AI's Role in Social Science and Its Societal Implications” MSU, 30th of April 2024. Invitat special: Polat

Goktas, Ph.D., Senior Researcher, CeADAR – Ireland's Centre for Applied Artificial Intelligence and School of Computer Science, University College Dublin (UCD)

4. ROSCA M. Organizator si moderator al lectiei publice „The Dual Impact of Generative AI on Education and Research: Evolution or Ambiguity?”, MSU, 25th of April 2024. Invitat special: Polat Goktas, Ph.D., Senior Researcher, CeADAR – Ireland's Centre for Applied Artificial Intelligence and School of Computer Science, University College Dublin (UCD)

În concluzie, participarea la conferințe și evenimente științifice a contribuit la diseminarea rezultatelor proiectului, contribuind la creșterea vizibilității cercetărilor și la integrarea acestora în circuitul academic internațional. Prezența cercetătorilor la conferințele internaționale din Republica Moldova și din străinătate a facilitat schimbul de bune practici, conectarea la rețele de cercetare globale și consolidarea relațiilor cu specialiști din domenii complementare.

Mesele rotunde au reprezentat o platformă eficientă de dialog interdisciplinar, contribuind la o mai bună înțelegere a contextului local și regional, precum și la formularea unor recomandări aplicabile în diferite politici și strategii naționale. Diseminarea rezultatelor sub formă de prezentări și postere a permis valorizarea cercetărilor, oferind comunității academice și factorilor de decizie informații valoroase pentru dezvoltarea socio-economică durabilă.

Astfel, aceste activități demonstrează o implicare constantă în diseminarea cunoștințelor și un angajament solid în promovarea rezultatelor proiectului atât la nivel național, cât și internațional. Ele au contribuit la creșterea prestigiului cercetării din Republica Moldova, facilitând integrarea acesteia în dezbaterile științifice globale și promovând colaborarea interdisciplinară pentru identificarea soluțiilor la problemele complexe ale societății contemporane.

8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media: (opțional)

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

1. Hămuraru Maria. Bulat Veronica. **TV Moldova 1** / Conferința Științifică Internațională: „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” / Subiect: Prezentarea principalelor teme și contribuții științifice discutate în cadrul conferinței, pe cele 6 secțiuni, organizată de Facultatea de Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova.
2. Hămuraru Maria. Bulat Veronica. **Tezaur TV**/ Conferința Științifică Internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”. / Subiect: Discutarea despre principalele teme abordate în cadrul conferinței, evidențiind contribuțiile aduse de cercetători și impactul acestora asupra dezvoltării economice.

➤ Articole de popularizare a științei

1. Rosca Mariana. Interviu ‘Rusko uplitanje u referendum u Moldaviji: glasačima protiv ulaska u EU uplaćeno je najmanje 15 milijuna dolara’, pentru ziarul [Nacional](https://www.nacional.hr/mariana-rosca-rusko-uplitanje-u-referendum-u-moldaviji-glasacima-protiv-ulaska-u-eu-uplaceno-je-najmanje-15-milijuna-dolara/), din Zagreb, Croatia, <https://www.nacional.hr/mariana-rosca-rusko-uplitanje-u-referendum-u-moldaviji-glasacima-protiv-ulaska-u-eu-uplaceno-je-najmanje-15-milijuna-dolara/>
2. Guceac Ion. Revista Palatul de Justiție nr. 2/2024, București. Perspectiva educației juridice prin oglinda dreptului constitutional. Accesibil: <https://www.universuljuridic.ro/perspectiva-educatiei-juridice-prin-oglanda-dreptului-constitutional/>

3. ERHAN I. Contravențiile juvenile: semnale de alarmă și precondiții pentru infracțiuni viitoare, platforma on-line „Juridice Moldova”, 20.08.2024 https://juridicemoldova.md/18559/contravenitiile-juvenile-semnale-de-alarma-si-preconditii-pentru-infracțiuni-viitoare.html?fbclid=IwY2xjawHkyslleHRuA2FlbQIxMQABHUESm6icw5SSTgIYP9xI1xzJEPEVA8HSVILBDQWje0Zohqpx4b7pZaLCTa_aem_eP_Ahk-19finUaFEvwEWSg
4. ERHAN I. Noile prevederi ale Codului contravențional – necesitatea adoptării și implementării acestora, portalul Avocaturii de afaceri „BIZLAW”, 05.08.2024 https://www.bizlaw.md/noile-prevederi-ale-codului-contravențional-necesitatea-adoptării-si-implementării-acestora?fbclid=IwY2xjawHky3xleHRuA2FlbQIxMQABHTHNeQgCbULjzWfIToHamYtZ3-EYPDONDvqlGgUNYy87rpeh4bB6Xj3w_aem_tPtRLGIq0W04R3enoQRKw
5. Buzdugan Adriana. Coordonarea și diseminarea rezultatelor științifice în cadrul Panelului 7 – Strategii sustenabile pentru bunăstarea economică și reziliența financiară a cetățenilor <https://www.facebook.com/share/p/1DAhEkLfvU/>
6. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor despre activitatea Atelierului ȘTIINȚE ECONOMICE în cadrul evenimentului științific «Integrare prin Cercetare și Inovare», dedicat Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare <https://www.facebook.com/share/p/18QCDqQ1yx/>
7. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor despre activitatea la Conferința Internațională organizată de Facultatea de Științe Economice – 3 zile de inovație, schimb de idei și soluții sustenabile <https://www.facebook.com/share/v/18QG3pgumG/>
8. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor proiectului CONSEJ – Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor a fost realizată în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”, organizată de Facultatea de Științe Economice a Universității de Stat din Moldova. <https://www.facebook.com/share/p/1DCAEjTniC/>
9. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor științifice în cadrul Conferinței Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” a avut loc în perioada 24-26 octombrie 2024, fiind organizată de Facultatea de Științe Economice a Universității de Stat din Moldova. <https://www.facebook.com/share/p/1B9p2ueDtH/>
10. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor științifice în cadrul Mesei Rotunde „Familia – Pilon al Economiei Verzi” a fost organizată sub egida proiectului CONSEJ și a fost realizată de către Centrul de Cercetări Științifice Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică la Universitatea de Stat din Moldova, pe data de 23 aprilie 2024. <https://www.facebook.com/share/p/1DjNWrvNV6q/>
11. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor științifice în cadrul Panelului 7 – Strategii sustenabile pentru bunăstarea economică și reziliența financiară a cetățenilor pe site-ul facultății FȘE <https://fse.usm.md/panelul-7-strategii-sustenabile-pentru-asigurarea-securitatii-si-bunastarii-economice-si-a-rezilientei-financiare-a-cetatenilor/noutati/>
12. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor proiectului CONSEJ în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” a avut loc în perioada 24-26 octombrie 2024, la Universitatea de Stat din Moldova, fiind organizată de Facultatea de Științe Economice. Conferința a adus împreună experți din 17 țări, care au discutat subiecte relevante legate de dezvoltarea economică durabilă și reziliența financiară [pe site-ul facultății](#)
13. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” Sesiunea Plenară care a avut loc între 24 și 26 octombrie 2024 și a fost organizată de Facultatea de Științe Economice a Universității de Stat din Moldova pe site-ul facultății <https://fse.usm.md/conferinta-stiintifica-internationala-paradigme-moderne-in-dezvoltarea-economiei-naționale-si-mondiale/noutati/>
14. Buzdugan Adriana. Diseminarea rezultatelor proiectului CONSEJ în cadrul Mesei Rotunde „Familia – pilon al economiei verzi: strategii și soluții” a avut loc la data de 23 aprilie 2024, în

cadrul subprogramului de cercetare „Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor (CONSEJ)” pe site-ul facultății <https://fse.usm.md/masa-rotunda-pe-tema-familia-pilon-al-economiei-verzi-strategii-si-solutii/noutati/>

9. Colaborare la nivel național și internațional

Activitățile derulate în cadrul subprogramului au permis asigurarea continuității colaborărilor și parteneriatelor anterioare între mediul universitar și centre de cercetare din țară și de peste hotare, precum și între acestea și instituții publice și societatea civilă, în vederea realizării unor scopuri și obiective comune în arealul consolidării mecanismelor socio-economice și juridice de garantare a bunăstării și securității cetățenilor, în contextul general al bunei guvernante și al orientării spre valori europene.

Colaborarea cu instituții la nivel internațional, în contextul organizării și desfășurării evenimentelor științifice, a cursurilor de instruire, a procesului științific și didactic: Global Campus of Human Rights (inclusiv Global Campus Caucasus, Yerevan State University), National Center for State Courts. În contextul parteneriatului cu GCHR a fost organizată o școală regională cu tema Climate Justice, care a reunit tineri din peste 10 țări, care au participat timp de o săptămână la instruirii organizate și prezentate de experți naționali și internaționali.

În temeiul parteneriatului cu Global Campus Caucasus 2 membri ai echipei au fost invitați în calitate de membri ai comisiei de susținere a tezelor de master în programul regional Democratizarea și drepturile omului.

Colaborările cu National Center for State Courts au adus beneficii pe planul suportului alocat în vederea participării unui membru al echipei la conferințe internaționale (Bari, Italia), au fost susținute competiții organizate pentru dezvoltarea de competențe de cercetare și scriere a studenților ș.a.

În contextul realizării activităților proiectului, pe parcursul anului 2024 au fost dezvoltate cooperări cu Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept a Universității din București, Facultatea de Drept a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din București, Universitatea Craiova, Universitatea din Varșovia, Polonia; Universității din Belgrad, Serbia, Facultatea Tehnică din Bor; Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România. În concreto, au fost recenzate și publicate articole științifice în Revistele internaționale de specialitate, inclusiv organizarea evenimentelor comune (masa rotundă din 5 decembrie 2024, conferința din 12-13 decembrie) ș.a.

A fost inițiată colaborarea cu Academia de Științe Juridice din România. În acest context a fost organizată o întâlnire cu reprezentanții acesteia în cadrul vizitei delegației Academiei de Științe Juridice din România la facultatea de Drept, la Departamentul Drept Public și semnat Acordul de colaborare (22 mai, 2024) și a fost realizată o lansare de carte *Inteligența artificială azi. O perspectivă a dreptului, a drepturilor omului, a eticii și nu numai*. Ediția a II-a revizuită și adăugită”. Autori: Ovidiu PREDESCU, Ovidiu-Roland PREDESCU. Moderator: conf. univ., dr. hab. Rodica CIOBANU, Director Departament Drept Public, Facultatea de Drept (USM). Componenta delegației: prof. univ. dr. BOGDAN CIUCĂ - președinte ACADEMIA DE ȘTIINTE JURIDICE DIN ROMÂNIA, director Revista Dreptul, președintele Consiliului ȘTIINTIFIC AL INSTITUTULUI NOTARIAL ROMÂN, membru NEW YORK ACADEMY OF SCIENCE; 2. prof. univ. dr. IOAN CHELARU- președintele UNIUNII JURISTILOR DIN ROMÂNIA și Președinte de onoare al ACADEMIEI DE ȘTIINTE JURIDICE DIN ROMÂNIA; 3. prof. univ. dr. GHEORGHE BUTA - vicepreședinte ACADEMIA DE ȘTIINTE JURIDICE DIN ROMÂNIA (ex-judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, președinte Secția comercială a ICCJ), Cercetător științific I (prof. univ.) la Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei

Române și Senior partner la Popescu & Asociații; 4. prof. univ. dr. OVIDIU PREDESCU - secretar general al ACADEMIEI DE ȘTIINTE JURIDICE DIN ROMÂNIA, prim-vicepreședinte al Uniunii Juriștilor din România, cercetător științific de onoare al Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române și director fondator al publicațiilor „Dreptul”; 5. prof. univ. dr. VIOREL ROȘ - președintele Secției științifice de practică a dreptului – ASJR; 6. prof. univ. dr. CRISTIAN IONESCU - membru fondator ASJR și redactor-șef REVISTA DREPTUL; 8. dr. NICOLAE CÎRSTEA - FONDATOR/CEO/ al GRUPULUI EDITORIAL UNIVERSUL JURIDIC (UNIVERSUL JURIDIC - PRO UNIVERSITARIA – EDITURA NEVERLAND - EVRIKA PUBLISHING) și al UJmag.ro, membru asociat al ASJR;

La nivel internațional, parteneriatele cu instituții de prestigiu, precum Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea din Belgrad, Universitatea de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad” din Iași, Jönköping International Business School și Universitas Mercatorum din Italia, au facilitat schimbul de idei și metodologii inovative, contribuind la dezvoltarea unor soluții durabile în domeniile economiei circulare, digitalizării și sănătății publice. Aceste colaborări au sporit vizibilitatea cercetărilor realizate în Republica Moldova pe plan internațional și au consolidat parteneriatele pentru proiecte viitoare.

La nivel național au fost consolidate colaborările cu instituții de învățământ superior, în particular ținându-se cont de obiectivele subprogramului au fost fortificate colaborările cu Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” a MAI. De asemenea, au fost stabilite colaborări cu organizații a societății civile, dintre acestea cele mai strânse colaborări au fost înregistrate cu AO EcoContact, fiind organizate școli de educație academică pentru studenți (2), o conferință științifică internațională cu ateliere pe domeniul asigurării unui mediu neprimejdios

Colaborările naționale și internaționale realizate pe parcursul anului 2024 au demonstrat importanța schimbului de cunoștințe și bune practici între instituțiile academice și partenerii externi pentru îmbunătățirea calității cercetării și a impactului social și economic al proiectelor implementate.

10. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului

Nu au fost

11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

Etapa de implementare a subprogramului în anul 2024 a presupus activități de documentare și organizare preliminară a cercetărilor, în vederea consolidării unui cadru teoretic solid și identificării metodelor optime de analiză empirică. Totuși, au fost întâmpinate o serie de dificultăți care au influențat parțial atingerea unor obiective specifice și au impus ajustări în planificarea activităților viitoare.

Pentru a asigura relevanța cercetărilor este necesară cunoaștere problemelor cu care se confruntă societate și mediul profesional. Deaceea este necesară corelarea activității de cercetare cu cea practică și în același timp diseminarea rezultatelor obținute pentru un mai mare impact. Capacitatea de a corela activitatea de cercetare, didactică și profesional-juridică/ori economică reprezintă cea mai mare provocare. Pe de o parte, valoarea cercetării sporește esențial atunci când aceasta este fundamentată inclusiv pe date empirice, furnizate de activitatea profesională în sfera juridică; impactul cercetării asupra comunității de juriști crește atunci când este asigurată conexiunea dintre activitatea științifică și cea didactică. Pe de altă parte, capacitatea de a oferi

rezultate calitative pe varietatea multidimensională și coerentă – știință, disciplină de studiu, artă, proces, domeniu de activitate practică, reprezintă o dificultate. Din aceste considerente, unele acțiuni preconizate nu pot fi realizate în termen, sau se realizează mai anevoios.

- **Neclarități și proces prelungit de angajare:** În cadrul etapei de cercetare 2024, datorită neclarităților cu privire la angajare, angajarea treptată și neclaritățile avute pe parcurs au generat dificultăți în cadrul subprogramului. Până la moment avem un coleg care nu a fost angajat.
- **Suport tehnic lipsă:** Pentru a fi în pas cu necesitățile timpului, dar și pentru o mai bună corelare a acțiunilor și coordonare a echipei de cercetare este necesar un specialist IT, care ar moderniza, actualiza sit-ul LCS și ar asigura suportul logistic necesar echipei de cercetare în stocare, prelucrare datelor, în sistematizarea rezultatelor în cadrul raportărilor, dar și în asigurarea suportului necesar în cadrul evenimentelor științifice;
- **Asigurarea financiară a personalului LCS:** Asigurarea / finanțarea poziției de laborant și șef de laborator. Toate persoanele angajate în proiect sunt salarizate pentru realizarea cercetărilor. În contextul solicitărilor din acest an de raportare multiplă, dar și a celor de viitor se impune identificarea unor soluții care ar veni să răspundă în timp proxim solicitărilor fără impact negativ asupra cercetării;
- **Resurse logistice limitate pentru organizarea de evenimente internaționale:** Deși au fost organizate conferințe și mese rotunde în cadrul proiectului, resursele logistice disponibile au fost lipsă. S-a resimțit nevoia unor fonduri pentru a putea extinde aceste activități, asigurând o participare internațională mai numeroasă și facilitând schimbul de bune practici la nivel global. Limitările financiare au afectat capacitatea de a invita cercetători din străinătate și de a susține o infrastructură adecvată pentru evenimentele organizate. Pentru realizarea subprogramului de cercetare este importantă asigurarea vizibilității rezultatelor obținute, sunt necesare evenimente științifice, care pentru a fi organizate necesită resurse suplimentare, care la moment sunt lipsă.
- **Constrângeri financiare pentru publicarea în reviste internaționale de prestigiu:** Publicarea articolelor în reviste științifice indexate în baze de date internaționale precum Web of Science sau Scopus este un obiectiv important al cercetătorilor implicați în subprogram. Totuși, taxele de publicare practicate de aceste reviste reprezintă o barieră financiară semnificativă. Această situație limitează accesul la platforme de diseminare internațională, reducând astfel vizibilitatea și impactul rezultatelor cercetării.
- **Dificultăți în accesarea resurselor de cercetare și baze de date internaționale:** Accesul limitat la baze de date internaționale și la resurse de cercetare de specialitate a constituit un alt obstacol important. Acest aspect a influențat procesul de colectare și prelucrare a datelor, reducând eficiența și rapiditatea cu care au fost derulate unele analize.
- **Dificultăți legate de publicații științifice:** Un obstacol major a fost reprezentat de cerințele

stricte ale revistelor științifice de a include rezultate empirice clare în articolele propuse spre publicare. Dat fiind faptul că etapa anului 2024 s-a concentrat pe colectarea datelor și pe activități pregătitoare, multe dintre analizele necesare nu au fost încă finalizate în totalitate. În plus, procesele de recenzare ale articolelor trimise spre publicare sunt de durată, ceea ce a făcut ca materialele transmise să nu fie publicate până la momentul elaborării prezentului raport. Un important aspect al realizării cu succes este întrunirea cerințelor înalte de către ANACEC pe dimensiunea calitatea și excelența în cercetare. În acest sens pentru a asigura întrunirea tuturor criteriilor este necesară editarea materialelor conferințelor științifice, fapt ce necesită la fel resurse financiare suplimentare;

- **Lipsa suportului financiar pentru participarea la conferințe internaționale:** Participarea la conferințe internaționale este esențială pentru diseminarea rezultatelor cercetărilor și stabilirea de colaborări științifice. Totuși, resursele financiare limitate au restricționat posibilitatea participării fizice la aceste evenimente, mai ales la cele organizate în afara țării. Această constrângere a redus șansa de a prezenta lucrările cercetătorilor unui public internațional, limitând oportunitățile de networking și colaborare cu alți experți în domeniu. Cercetare este un spațiu care avansează foarte rapid, pe de o parte, pe de alta sunt rezultate care au fost înregistrate de colegii din alte zone ale lumii, de aceea este necesar să fim conectați la comunități științifice, să fim informați, să reușim schimburi de bune practice, ceea ce ar însemna organizarea unor deplasări în interes profesional.

12. Concluzii

Urmare a cercetărilor efectuate în cadrul subprogramului „**Consolidarea mecanismelor socio-economice și juridice de asigurare a bunăstării și securității cetățenilor (CONSEJ)**” se constată realizarea obiectivelor formulate. Rezultatele obținute demonstrează necesitatea realizării unor cercetări științifice profunde ale drepturilor fundamentale care contribuie și garantează bunăstarea și securitatea cetățenilor, pentru a elabora soluții științifice și normative pentru ca acest obiectiv să devină un imperativ indispensabil al statului social.

Domeniul propus pentru cercetare se evidențiază printr-un nivel de investiție cognitivă și analitică minuțioasă, implicând cercetarea amplă și multidimensională a materiei, evocând constatări și vulnerabilități de ordin legislativ și de aplicare practică care se pronunță în procesul de aplicare a mecanismelor de asigurare a securității de către autoritățile competente ale statului.

Prin intermediul cercetărilor realizate s-a stabilit că bunăstarea și securitatea cetățenilor se încadrează perfect în ansamblul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului ca o categorie distinctă a acestora. A fost constatat că Republica Moldova a întreprins și întreprinde acțiuni specifice unui stat social, deși, nu au fost consolidate exhaustiv, din punct de vedere normativ, astfel de caracteristici conceptuale și juridice importante ale statului social cum ar fi: asigurarea

echității sociale; formarea unei economii dezvoltate, social orientate; stabilirea unei politici fiscale flexibile care să încurajeze concurența și dezvoltarea sectoarelor economiei devansate; încurajarea inițiativei populației de a-și asigura propria bunăstare ș.a.

Consolidarea bunăstării economice și sociale a cetățenilor Republicii Moldova necesită implementarea unor politici publice integrate, care să abordeze nevoile reale ale populației. Dezvoltarea de studii și cercetări privind percepția bunăstării, precum și promovarea educației financiare sunt esențiale pentru a crea un mediu favorabil dezvoltării durabile și pentru reducerea disparităților sociale.

Prin instituirea unui mecanism de monitorizare continuă, consolidarea colaborărilor internaționale și implicarea activă a comunităților locale, Republica Moldova poate progresa către atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. În acest context, rezultatele cercetărilor realizate pot servi drept bază solidă pentru formularea unor politici eficiente, contribuind la îmbunătățirea calității vieții și la creșterea rezilienței economice a cetățenilor.

Prin această investigație științifică, ne-am propus să contribuim la îmbunătățirea calității actului de justiție, astfel încât asigurarea ordinii sociale, a ordinii juridice, reducerea numărului de contravenții și, corespunzător, a numărului de persoane care comit aceste fapte ilicite, să reprezinte finalități fără echivoc ale procesului contravențional.

Valențele cu impact juridic, social și psihologic se materializează atât prin crearea unui climat favorabil de conviețuire socială, de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prin prevenirea și curmarea faptelor ilicite cu caracter contravențional, cât și prin intervenția nemijlocită asupra conduitei și conștiinței persoanelor care au comis fapte contravenționale, în vederea reanimării disciplinei, bunei-credințe și a respectului față de valorile ocrotite de legea contravențională, în măsura în care, în viitor, să se abțină de la comiterea ilegalităților. Este unanim recunoscut că, drepturile și libertățile persoanelor sunt privilegii conferite prin lege. În temeiul acestora, titularul dreptului, adică orice persoană, poate să adopte o anumită conduită și să ceară altora să se comporte adecvat dreptului său, în scopul valorificării unui interes personal, legitim și juridic protejat, în acord cu interesul general și cu normele de conviețuire stabilite în societate. La rândul său, statul tinde să protejeze aceste drepturi și libertăți, inclusiv prin determinarea și sancționarea acțiunilor sau inacțiunilor ilegale ce atentează la realizarea pleneră a acestora.

În conținutul cercetării realizate, o atenție sporită a fost acordată unui subiect novator pentru materia dreptului contravențional, care este abordat lacunar în doctrina de specialitate, și anume, individualizarea sancțiunilor contravenționale, ca procedeu ce asigură adaptarea măsurii de constrângere în raport cu personalitatea contravenientului, fapta contravențională și cumulul de împrejurări în care a fost comisă contravenția, analizând tipurile de individualizare, criteriile generale de individualizare a sancțiunii contravenționale și modalitățile de valorificare a acestora de către autoritățile competente să aplice sancțiuni contravenționale, fiecare dintre aceste elemente

având un rol determinant asupra finalității actului coercitiv – stabilirea sancțiunii contravenționale, urmărind în egală măsură atât resocializarea făptuitorului, cât și restabilirea ordinii de drept.

Prin urmare, cunoașterea de către persoane a drepturilor și libertăților de care dispun, limitele de realizare ale acestora, cât și cele de intervenție ale statului pentru a le proteja și respecta, reprezintă un deziderat cu impact direct asupra societății democratice. Astfel, studiul propus se va deosebi printr-un impact multidimensional asupra tuturor destinatarilor legii contravenționale.

În cadrul proiectului de cercetare s-a desfășurat o analiză complexă și integrată a standardelor internaționale și regionale privind protecția drepturilor persoanelor private de libertate în Republica Moldova. Prin evaluarea impactului jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) asupra sistemului de drept național și identificarea problemelor sistemice, cercetarea a dezvoltat propuneri pentru reducerea încălcărilor drepturilor omului în justiția penală.

În cadrul cercetării efectuate și în urma analizei gradului de armonizare a legislației naționale în domeniul ocrotirii sănătății cu legislația Uniunii Europene, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora și Republica Moldova, a fost constatat faptul că, potrivit prevederilor Anexei XIII la Capitolul 21 (Sănătatea Publică) din titlul IV, Republica Moldova s-a angajat să își apropie progresiv legislația de 10 directive și 4 decizii ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de 6 recomandări ale Consiliului, în termenele stipulate.

În acest scop s-a purces la efectuarea unui studiu analitic și comparativ detaliat a instrumentelor susmenționate ale Uniunii Europene cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. Faptul dat ne-a permis să evidențiem punctele forte, dar și carențele sub aspectul realizării procesului de armonizare a legislației naționale în domeniul ocrotirii sănătății și, în special, a sănătății publice, în scopul protecției drepturilor fundamentale la viață și sănătate ale pacienților asigurați în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală din Republica Moldova.

În rezultat, au fost formulate propuneri concrete de lege ferenda, care au fost expuse în cadrul ședințelor Grupului de lucru privind reforma legislației ocrotirii sănătății din cadrul Comisiei parlamentare ocrotire a sănătății și protecție social, și în special a proiectului Codului Sănătății, a fost utilizată experiența obținută în rezultatul analizei gradului de armonizare a legislației naționale în domeniul ocrotirii sănătății cu legislația UE, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora și Republica Moldova.

În cadrul proiectului de cercetare s-a desfășurat și analiza complexă și integrată a tipurilor de contracte de muncă atipice reglementate atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Prin analiza cadrului legal existent au fost scoase în evidență garanțiile juridice de care beneficiază salariații încadrați în raporturile juridice de muncă, avantajele și dezavantajele unor astfel de forme

contractuale atât pentru salariați, cât și pentru angajatori.

A fost efectuată o analiză detaliată a unor astfel de forme de muncă atipice precum sunt contractul de muncă on call, contractul de internship, contractul cu privire la stagiile plătite în sectorul public, munca prin intermediul platformelor digitale de muncă, garanțiile juridice acordate persoanelor cu dizabilități încadrate în raporturi de muncă. Aceasta a permis identificarea standardelor internaționale de reglementare în materia, care nu sunt la momentul actual transpuse în legislația și practica națională. Diferențele identificate au stat la baza propunerilor de modificare a legislației și a practicii naționale.

S-au identificat lacune legislative care facilitează abuzurile din partea angajatorilor în cazul încheierii cu salariații a unor contracte atipice de muncă, precum ar fi: condiții de angajare mai puțin sigure; diminuarea unor drepturi de asigurări sociale; condiții de remunerare și oportunități de promovare profesională semnificativ mai reduse comparativ cu salariații angajați în baza contractelor de muncă standard

Analiza legislației a permis formularea unor propuneri concrete de modificare a cadrului legal, bazate pe problemele persistente ce încă nu sunt reglementate eficient. Acestea vizează în special sporirea numărului de garanții oferite salariaților încadrați în raporturi de muncă atipice.

În cadrul cercetării sunt identificate devierile existente între cadrul legislativ național în materia raporturilor de muncă și cel internațional, fiind evidențiată necesitatea unor reforme legislative și instituționale urgente pentru ajustarea cadrului legislativ național la standardele internaționale.

În cadrul cercetărilor realizate pe parcursul anului 2024 au fost consultate și analizate actele normative din domeniul protecției sociale (securității sociale) și literatura de specialitate. Impactul științific al activității vizează publicarea mai multor articole de specialitate, reușindu-se caracteristica detaliată a raporturilor juridice de securitate socială, făcându-se distincție între relațiile sociale de asistență socială și asigurare socială. Identificarea mecanismelor de finanțare a acestor două sisteme, constituie o posibilitate reală de determinare a mijloacelor financiare suplimentare de finanțare a prestațiilor și serviciilor sociale.

Un impact deosebit l-a avut și cercetarea care a vizat încălcarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate severă care au fost lipsite de posibilitatea de a beneficia de serviciul Asistență Personală.

Pentru a identifica vulnerabilitățile în asigurarea bunăstării sociale și a propune soluții de îmbunătățire prin implementarea tehnologiilor informaționale, s-au organizat ședințe de lucru cu Agenția de Guvernare Electronică (02.09.2024), reprezentanții Avocatului Poporului (24.05.2024), reprezentanții Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (30.05.2024), Consiliul Național pentru a Asistența Juridică Garantată de Stat (18.10.2024), reprezentanții ATIC (22.03.2024), reprezentanți IT Park (18.10.2024). Ședințele de lucru cu autoritățile și instituțiile de stat din Republica Moldova a evidențiat că cetățenii moderni sunt dependenți de tehnologiile informaționale iar serviciile publice sunt profund

digitalizate. Din păcate însă, nu toți cetățenii beneficiază de capacități și instrumente necesare în a accesa serviciile publice sau private digitale, fapt care afectează bunăstarea acestora. S-au identificat vulnerabilități în protecția datelor personale și în accesul grupurilor vulnerabile la tehnologie, subliniind nevoia unei infrastructuri digitale mai bune și a unor programe educaționale pentru alfabetizarea digitală. În același rând tehnologiile utilizate la moment în țară au fost dezvoltate fiind orientate spre sporirea eficienței, sau randamentului, bunăstarea nefiind un criteriu de orientare. Prin urmare, se consideră oportună identificarea unui instrument/ indicatori de măsurare a bunăstării raportate la tehnologie. Această acțiune se propune a fi implementată în anul 2 de Proiect. De asemenea, este esențială actualizarea cadrului juridic pentru a susține implementarea tehnologiilor informaționale, promovând incluziunea socială și reducerea riscurilor asociate digitalizării. Aceste concluzii conturează pașii necesari pentru crearea unui sistem digital eficient și echitabil, care să contribuie la securizarea bunăstării sociale în Moldova.

În cadrul proiectului de cercetare s-a desfășurat o analiză complexă a problemelor critice care afectează bunăstarea populației Republicii Moldova, identificând aspecte precum accesul limitat la servicii medicale, educaționale și sociale, discrepanțele economice și inegalitățile regionale. Aceste probleme au fost corelate cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare, evidențiind necesitatea unor acțiuni urgente pentru reducerea inegalităților și promovarea incluziunii sociale.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

CIOBANU Rodica
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024
CONSOLIDAREA MECANISMELOR SOCIO-ECONOMICE ȘI JURIDICE DE
ASIGURARE A BUNĂSTĂRII ȘI SECURITĂȚII CETĂȚENILOR
(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010502**

Conceptele bunăstare și Securitate reprezintă circumstanțe indispensabile pentru orice stat care pretinde să devină social, deoarece marchează direct calitatea vieții cetățenilor, iar de aici și dezvoltarea durabilă a societății. În special, cercetările în domeniul vizat pot oferi sprijin autorităților în procesul de elaborare a politicilor publice, capabile să amelioreze condițiile de viață și să reducă sărăcia. Așa poate fi demonstrată necesitatea edificării statului social, care promovează echitatea tuturor cetățenilor Republicii Moldova.

Evaluarea impactului proceselor de reformă, reorganizare și dezvoltare instituțională realizate în ultimii ani au indicat că au pus amprenta asupra capacității autorităților publice/actorilor implicați în gestionarea domeniilor supuse cercetării. De aceea, se impune analiza aprofundată a documentelor de politici naționale și sectoriale cu impact asupra ordinii și securității publice, prin determinarea priorităților și perspectivelor de dezvoltare/schimbare, pentru a oferi o mai mare relevanță eventualelor propuneri de *lege ferenda* formulate și înaintate. Inventarierea tuturor actelor normative cu referință la conceptele de securitate juridică și securitate publică, precum și la respectarea drepturilor și libertăților omului în acest context, au scos în evidență unele aspecte lacunare și deficitare, care determină prioritățile de dezvoltare și modificare a cadrului normativ.

Analiza aprofundată a doctrinei naționale și internaționale cu referință la mecanismele naționale și internaționale de securitate juridică și securitate publică, precum și a celor privind protecția și asigurarea drepturilor și libertăților omului în cadrul acestor domenii, denotă necesitatea concentrării demersului științific, în vederea determinării noțiunilor generale, principiilor și caracteristicilor specifice.

Cercetările au evocat că securitatea publică și securitatea juridică urmează să devină pilonii de bază în garantarea legalității și stabilității, atât pentru cetățenii din Republica Moldova, cât și cetățenii din UE, pentru a le garanta valorificarea pe deplin a libertăților de care dispun. La fel, un nivel înalt de securitate publică demonstrează credibilitatea, dedicația și profesionalismul autorităților naționale, fapt determinant pe calea integrării europene a țării noastre. Cercetarea științifică vine anume să susțină efortul consolidat al tuturor actorilor implicați în procesul de integrare europeană a țării, iar, mai dedicat, de garantare și asigurare a bunăstării și securității cetățenilor.

Noile realități deschid calea spre valori și justiție fără hotare, individul devenind din ce în ce mai pregnant parte a unei comunități globale. Dincolo de tendințele globalizării, orice persoană, parte a comunității locale, naționale, are toate temeiurile de a conta pe protecție în țara sa, din partea instituțiilor statale, care au datoria de a oferi servicii publice de calitate, inclusiv în sfera justiției și a administrației publice. În acest sens, e nevoie de abordare sinergică, la nivelul tuturor instituțiilor sociale și statale, în vederea elaborării și implementării mecanismelor socio-economice și juridice de garantare a bunăstării și securității cetățeanului.

Prin cercetare, au fost conceptualizate dimensiunile justiției prietenoase omului și ale culturii justiției focusate pe om, acestea înglobând aspecte precum: justiție independentă; magistrați integri; serviciu al justiției accesibil tuturor; digitalizarea unor procese și servicii juridice; acte judiciare motivate; etica judiciară; valorificarea inteligenței artificiale în justiție și educație; educație juridică de calitate, prin dezvoltare de competențe generale, profesionale și transversale; dezvoltarea competențelor de cercetare, scriere și argumentare juridică la facultățile de drept.

Rezultatele cercetărilor evidențiază nevoia stringentă de consolidare a politicilor publice menite să sprijine dezvoltarea bunăstării economice și sociale a cetățenilor Republicii Moldova. În acest sens, se impune realizarea unor studii aprofundate și adoptarea unor instrumente adecvate pentru monitorizarea continuă a bunăstării. Integrarea unor indicatori relevanți, precum cei referitori la calitatea vieții, securitatea financiară, consumul și economiile, echitatea socială și dezvoltarea durabilă, poate facilita elaborarea unor politici bugetar-fiscale eficiente, aliniate standardelor europene și nevoilor reale ale populației.

Cercetările au demonstrat că percepția bunăstării este influențată de factori precum veniturile, condițiile de muncă, accesul la educație și sănătate, iar prioritizarea acestor aspecte în politicile guvernamentale poate conduce la reducerea disparităților sociale și la îmbunătățirea calității vieții.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

CIOBANU Rodica
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Summary of the activity and results obtained in the sub-programme in 2024
STRENGTHENING SOCIO-ECONOMIC AND LEGAL MECHANISMS TO ENSURE
THE WELL-BEING AND SECURITY OF CITIZENS
(subprogram name)

Subprogram code **010402**

The concepts of welfare and security are indispensable circumstances for any state that claims to become social, because they directly mark the quality of life of citizens, and hence the sustainable development of society. In particular, research in the targeted field can provide support to the authorities in the process of developing public policies, capable of improving living conditions and reducing poverty. This can demonstrate the need to build a social state that promotes equity for all citizens of the Republic of Moldova.

The impact assessment of the reform, reorganization and institutional development processes carried out in recent years showed that they have put their mark on the capacity of public authorities/actors involved in managing the areas under research. Therefore, an in-depth analysis of national and sectoral policy documents with an impact on public order and security is required, by determining the priorities and perspectives for development/change, in order to provide greater relevance to any legislative proposals formulated and submitted. The inventory of all normative acts with reference to the concepts of legal security and public security, as well as to the respect for human rights and freedoms in this context, has highlighted some gaps and deficiencies, which determine the priorities for development and amendment of the normative framework.

The in-depth analysis of the national and international doctrine with reference to the national and international mechanisms of legal security and public security, as well as those regarding the protection and assurance of human rights and freedoms within these areas, denotes the need to focus the scientific approach, in order to determine general notions, principles and specific characteristics.

Research has suggested that public security and legal certainty are to become the basic pillars in guaranteeing legality and stability for both citizens of the Republic of Moldova and EU citizens, in order to guarantee the full use of the freedoms they have. Likewise, a high level of public security demonstrates the credibility, dedication and professionalism of the national authorities, a decisive fact on the path of our country's European integration. Scientific research comes specifically to support the consolidated effort of all actors involved in the country's European integration process, and, more specifically, to guarantee and ensure the well-being and security of citizens.

New realities open the way to values and justice without borders, the individual becoming increasingly part of a global community. Beyond the trends of globalization, any person, part of the local, national community, has reasons to count on protection in his/her country, from state institutions that have the duty to provide quality public services, including in the sphere of justice and public administration. In this sense, a synergistic approach is needed, at the level of all social and state institutions, for developing and implementing socio-economic and legal mechanisms to guarantee the well-being and security of citizens.

Through research, the dimensions of human-friendly justice and the culture of justice focused on the human being have been conceptualized, encompassing such aspects as: independent justice; integrity of magistrates; accessible justice service for all; digitalization of legal processes and services; reasoned judicial acts; judicial ethics; the use of artificial intelligence in justice and education; quality legal education, through the development of general, professional and transversal skills; the development of legal research, writing and argumentation skills in law schools.

The research results highlight the urgent need to strengthen public policies aimed at supporting the development of the economic and social well-being of the citizens of the Republic of Moldova. In this regard, it is necessary to carry out in-depth studies and adopt appropriate tools for the continuous monitoring of the state of well-being. The integration of relevant indicators, such as those related to the quality of life, financial security, consumption and savings, social equity and sustainable development, can facilitate the development of efficient budgetary and fiscal policies, aligned with European standards and the real needs of the population.

Research has shown that the perception of well-being is influenced by such factors as income, working conditions, access to education and health, and the prioritization of these aspects in government policies can lead to reducing social disparities and improving the quality of life.

Research subprogram coordinator

CIOBANU Rodica

(name, surname)

_____ (signature)

Date: 30.01.2025

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare**

**CONSOLIDAREA MECANISMELOR SOCIO-ECONOMICE ȘI JURIDICE DE
ASIGURARE A BUNĂSTĂRII ȘI SECURITĂȚII CETĂȚENILOR**
(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010502**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

MOCANU V. Privacy and data protection law in Moldova. Kluwer Law International BV, The Netherlands, 2024, ISBN 9789403500980.

<https://www.rnibbookshare.org/browse/book/5898448?returnPath=L2Jyb3dzZS9jYXRlZ29yeT9tb2R1bGVVOYW1lPXBlYm9yZmZmZXQ9ODM3NTAmcmVzdWx0c1ZpZXc9VEFCTEUmc29ydE9yZGVyPUNPUFISSUdIVF9EQVRFJmRpcmVjdGlvb1BU0MmbGltaXQ9NTAma2V5PUNvbXB1dGVycyUyQmFuZCUyQkludGVybmV0>

1.2. monografii naționale

2. Capitle în monografii naționale/internaționale

3. Editor de culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale și internaționale

ROȘCA L. Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central”, Chișinău, 2024. ISBN 978-5-85748-039-7, <https://cecivicedu.eu/conferinta-internationala-jean-monnet-mecanisme-si-modele-de-adoptare-a-deciziilor-la-nivel-local-regional-central/>

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. CIOBANU R., ROSCA M. Fostering the transition from the traditional to the innovational state given the modernisation processes in the Republic of Moldova. In *Central and Eastern European eDem and eGov Days 2024 (CEEeGov 2024)*, September 12, 13, 2024, Budapest, Hungary. ACM, New York, NY, USA. <https://doi.org/10.1145/3670243.3670256>
2. CIOBANU, R., ROSCA, M. The effects of the war in Ukraine on the Republic of Moldova: from refugee crisis management to resetting security enforcement strategies. *Journal of Community Positive Practices*, (4), pp. 89-108. doi: 10.35782/JCPP.2024.4.05. 2024. Disponibil: <https://www.jppc.ro/index.php/jppc/article/view/872>
3. ERHAN I. Guaranteeing the feeling of security – obligation or right of the democratic state. *Cogito multidisciplinary research journal* Vol. XVI, no. 3/September, 2024, București (România), pp. 59-77. 0,8 coli de autor. Disponibil: https://cogito.ucdc.ro/COGITO%20no.3_September%2030.09.2024%20.pdf
4. PANTEA, O., GÎRLEANU, A. Juvenile delinquency and human rights. Aspects of contraventional law in the Republic of Moldova. *Journal of Community Positive Practices*, (4), pp. 47-59. doi: 10.35782/JCPP.2024.4.03. 2024 Disponibil: <https://www.jppc.ro/index.php/jppc/article/view/870>

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. ARAMA E., CRECIUN N. Reinvigorationg law teaching methods in the digital age. In: *Yesterday's cultural heritage – implications for the development of tomorrow's society*. Supliment of the scientific journal *Authetication and Conservation of Cultural Heritage. Research and technique*, 2024. Romania, vol.8, pp. 394-401. ISSN 2558-894X
2. COJOCARU, M. Comparative Analysis of International Financial Literacy: Application of Hierarchical Agglomerative Clustering Techniques. În: *The USV Annals of Economics and Public Administration*. Vol 24, No 2(40) (2024) Revistă indexată în BDI: RePEc, ERIH PLUS
3. COREȚCHI B. Predictive analysis in rural economics: tools for planning and evaluating sustainable investments. În: *Scientific Papers, Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*. Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară. București, 2024, Vol. 24, p. 239-246, 0,60 c.a. PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952. Revistă indexată în Web of Science Core Collection (WoS - ESCI, Journal Citation Reports). https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.24_3/volume_24_3_2024.pdf
4. HĂMURARU, M., BUZDUGAN, A. „Negotiation Strategies in Marketing Activity to Improve Company Performance” , In: *Acta Universitatis Danubius. Œconomica*, Vol. 20 No. 1, 2024, p. 261–277, 1,0 c.a. ISSN: 2065-0175 (B+ Category, indexat CEEOL; EBSCO Publishing; EconPapers; RePec; IDEAS; DOAJ; Cabell's; Proquest, ERIH Plus) <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDOE/article/view/2759/2781>
5. HĂMURARU, M., COJOCARU, A. „Machine learning: a catalyst for green economy transformation, with implications for the Republic of Moldova” In: *Romanian Journal of Economics/Revista Română de Economie*, Volume 58 / 2024, p.12, 0,9 c.a. ISSN-L: 1220-5567, eISSN: 2344-4657, (B+ Category, indexat RePEc, Electronic Journals Library, Socionet, EBSCO, DOAJ, WorldCat, Citefactor, Database Rosetti)
6. MILOSEVIC I. M., PLOTNIC O., TICK A., STANKOVIC Z., BUZDUGAN A. Digital transformation in ' manufacturing: Enhancing competitiveness through Industry 4.0 technologies. *Precis. Mech. Digit. Fabr.*, vol. 1, no. 1, pp. 31–40, 2024. <https://doi.org/10.56578/pmdf010104>
7. MULIC Andrei; MOCANU Natalia; BOTEZATU Andrei. The role of the implementation of digital technologies in the development of the agricultural sector in the Republic of Moldova. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*. 627-633 . București . Vol. 24, Issue 1, 2024 PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952 https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.24_1/volume_24_1_2024.pdf
8. PANTEA, O. Young people in conflict with the law – socio-legal foundations. In: *Revista de studii strategice interdisciplinare și de securitate „Univers Strategic”*, Anul XV, Nr. 4 (60), București, octombrie-decembrie, 2024, p. 254-262. A se vedea: <https://iss.ucdc.ro/revista-pdf/us60.pdf>. ISSN: 2068 - 1682 Online. ISSN: 2067-7464 Print.
9. PANTEA, O., GÎRLEANU, A. Unele precizări consolidate privind scopul, sarcinile și principiile de bază ale procesului contravențional în Republica Moldova. In: *Analele Universității de Vest din Timișoara - Seria Drept*. Nr. 1/ 2024 (sub auspiciile Editurii Universul Juridic), p. 89-101. A se vedea: <https://drept.uvt.ro/administrare/files/1722170046-oleg-pantea-andreei-girleanu--unele-preciza--ri-consolidate-privind-scopul.pdf> ISBN: 2784-1871.
10. GUCEAC I. Aspirații de modelare eclectică a echității sociale și a statului social în spațiul constituțional. Supliment al revistei științifice „Authentication and Conservation of Cultural Heritage. Research and Technique”. Volumul 8, Iași, 2024, p. 387-395.
11. GUCEAC I. Perspectiva educației juridice prin oglinda dreptului constituțional. *Revista Palatul de Justiție* nr. 2/2024, București. Accesibil: <https://www.universuljuridic.ro/perspectiva-educatiei-juridice-prin-oglanda-dreptului-constitutional/>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. ARAMĂ E., COPTILEȚ V. Interpretarea dreptului – act de cunoaștere sau de voință? În: *Studia Universitatis*, Ser. Șt. Sociale. Nr. 3 (173), 2024. – p. 22-27. ISSN 1814-3199. Categoria B. A se vedea: https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2024/06/03_Arama_Copilet.pdf
2. DOGA-MÎRZAC M. Asigurarea finanțării și dezvoltarea antreprenoriatului din bugetul de stat. În: *Studia Universitatis (Seria Științe Economice și ale Comunicării)*, nr. 11 (3), Editura USM, Chișinău, 2024, p. 07-14. ISSN 2587-4446. [https://doi.org/10.59295/sum11\(3\)2024_02](https://doi.org/10.59295/sum11(3)2024_02)
3. MIHAILOV T. *Reflecții privind modul de partajare a embrionilor obținuți prin metoda de fertilizare in vitro*. În: *Revista Națională de Drept* nr.1, 2024. P.107-112. A se vedea: <https://uspee.md/wp-content/uploads/2024/12/Tatiana-MIHAILOV.pdf>
4. MIHAILOV T., SADOVEI N. *Considerații privind reglementarea juridică a contractului de muncă on call*. In: *Supremația Dreptului*, 2023, nr. 2, pp. 99-107. ISSN 2345-1971. DOI: <https://doi.org/10.52388/2345-1971.2023.2>. (Transmis spre publicare și publicat în anul 2024)
5. ROȘCA L., TULBU-FRUNZE C. Dimensiunea juridică a integrării sociale a minorităților entice din Republica Moldova / The legal dimension of social integration of ethnic minorities in the Republic of Moldova. În: *Analele Științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare”, a MAI*, n.2, Chișinău, 2024, ISBN 978-9975-135-93-1
6. CUCIURCA, D., „Alternative ale parlamentarismului în Republica Moldova. Aspecte de ordin teoretic și practic”. În: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Sociale)* (categoria B), 2024 nr. 3(173), pp. 51-60. ISSN 1814-3199. DOI: [https://doi.org/10.59295/sum3\(173\)2024_07](https://doi.org/10.59295/sum3(173)2024_07) . (0,6 c.a.).
7. ERHAN, I., REABOI, S. Fenomenul contravențional – noțiune și caracteristici distincte. În: *Legea și Viața*, 2024, nr. 2(378), pp. 73-83. ISSN 2587-4365. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13788343>

6. Articole în lucrările conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. ROȘCA L. Dimensiunea axiologică a politologiei contemporană/ The axiological dimension of contemporary politology. Conferința științifică internațională: Probleme de actualitate de științe sociale sub legea marțială în Ucraina, 6–7 martie 2024, Oradea, România, <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/459> .
2. BUJOR T., CORETCHI B. The evolution of the Republic of Moldova's relations with the European Union. În: *Міжнародна науково-практична конференція: Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностні сценарії та перспективи розвитку*. 18-19 aprilie 2024. Херсон – Хмельницький: Editura Херсон, p. 248-250. ISBN 978-617-8187-22-4. <https://drive.google.com/file/d/16vHXPckUPUVqQZEoFGZlaTHpgWSahoPv/view>

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

1. ARAMĂ E., CRECIUN N. Reinvigorating law teaching methods in the digital age. În: *Patrimoniu cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății de mâine*. Yesterday cultural

- heritage – implications for the developmennt of tomorow s society. Chișinău, 2024, p.394-401. ISSN 2558-294x. A se vedea: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/203476
2. ARAMĂ E., Dialogul autorităților publice: relații întru consolidarea democrației În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*, Chișinău, 2024. (c. a. 0,35), p. 12-19. ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF)
 3. BĂDĂRĂU E., CORETCHI B. Analiza impactului social al migrației forței de muncă în Uniunea Europeană și Republica Moldova. În: *Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional”*. 19-20 aprilie 2024. USM, Chișinău: Editura Print-Caro, p. 419-429. ISBN 978-5-85748-039-7. <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Mecanisme%20adoptare%20decizii%20web.pdf>
 4. BULAT V., CARP E. Experiența europeană privind îmbunătățirea securității turiștilor prin bune practici de logistică verde. În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană*. 16 mai 2024, Chișinău, 2024, p. 229-305. ISBN 978-9975-62-779-5 (PDF).
 5. BULAT V., Tourism safety and security planning in rural destinations from Republic of Moldova, În: *Lucrările ale conferinței științifice internaționale ”Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”* ed. 17. USM 24-26 octombrie 2024. Chișinău, 2024, (în curs de editare). ISBN 978-9975-152-70-9.
 6. BULAT V., Tourism safety and security planning in rural destinations from Republic of Moldova, În: *Lucrările conferinței științifice internaționale ”State, security and human rights in the digital era”* ed. 9. USM 12-13 decembrie 2024. Chișinău, 2024, (în curs de editare).
 7. CHISARI-LUNGU O. *Novele legislative în domeniul protecției sociale a copilului și familiei cu copii*. În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*, Chișinău, 2024. (c. a. 0,35), p. 172-176.
 8. CIOBANU R. Constante și variabile în măsurarea eficienței mecanismelor de protecție a drepturilor omului. În: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: materialele conferinței științifico-practice internaționale*, 14-15 decembrie 2023. Chișinău: CEP USM, 2024. pp.33-40. ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF). <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/16355>
 9. CIOBANU R. Dilema modernizării și construcția credibilității. În: *Digitalizarea actelor juridice în contextul modernizării serviciilor publice: conferința științifică internațională*, 01 noiembrie 2022. Chișinău: CEP USM, 2024, pp.166-175. <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/15987>
 10. CIOBANU R.. Derivate ale convergenței criză-securitate. În: *Patrimoniul cultural de ieri-implicații în dezvoltarea societății de mâine*. Volumul 8.2024. ISSN 2558-894X. p.472-488. (în curs de editare).
 11. COJOCARU M., APETRII N. Aplicarea tehnicilor Data Mining în studiul competențelor tinerilor din Republica Moldova privind gestionarea finanțelor personale. În: *International scientific and practical conference 9th edition State, security and human rights inte digital era*. 12-13 December, 2024, Chisinau (în curs de editare).
 12. COJOCARU M., BULEAC L. Educația financiară ca instrument pentru eradicarea sărăciei și promovarea egalității: analiza impactului asupra ODD1 si ODD10. În: *International scientific and practical conference 9th edition State, security and human rights inte digital era*. 12-13 December, 2024, Chisinau (în curs de editare).

13. COJOCARU M., ULIAN E. Implications of financial literacy on the financial resilience of households and economic growth. În: *Materialele Conferinței Internaționale Modern finance from the perspective of sustainability of national economies*. 22-23 noiembrie 2024. Chișinău, Republica Moldova (în curs de editare).
14. CORETCHI B., CUTCOVSCHI V. Cyclic development in software engineering: flexible strategies for economic security of systems. În: Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional”. 19-20 aprilie 2024. USM, Chișinău: Editura Print-Caro, p. 353-363. ISBN 978-5-85748-039-7. <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Mecanisme%20adoptare%20decizii%20web.pdf>
15. CRECIUN N. Judges against judges. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: conf. șt.-practică intern.*, 14-15 decembrie 2023. Chișinău: CEP USM, 2024, pp.121-135, ISBN 978-9975-62-764-1. Disponibil: <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/16364> <https://doi.org/10.59295/ssdoed2024.13>
16. DOGA-MÎRZAC M., ATAMAN V. Necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării viitorilor antreprenori. În: *Materialele conferinței științifice internaționale Știință, Educație, Cultură*. 09 februarie 2024. Universității de Stat din Comrat, p.20-24 ISBN 978-9975-83-294-6
17. DOGA-MÎRZAC M., Rolul asigurării financiare în activitatea mediului de afaceri. În: *Materialele conferinței științifice internaționale Perspectivelor și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*, 06 iunie 2024. USC, p.233-238 ISSN 2587-3563 E-ISSN 2587-3571
18. ERHAN I. Ordinea și securitatea publică – componentă a tratatului de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În: culegerea Conferinței internaționale „Jean Monnet” – Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/ regional/central.: Acțiune din Proiectul Jean Monnet „Centrul de Excelență”: „Consolidarea sustenabilității democrației prin educație civică”, 1 septembrie 2024, Chișinău: Tipogr. "Print Caro", 2024, pp. 73-90. ISBN 978-5-85748-039-7.
19. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. Bunăstarea economică și percepțiile cetățenilor asupra prosperității: o analiză comparativă în contextul integrării republicii Moldova în UE. În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”*, 16 mai 2024, pp.250-268. ISBN 978-9975-62-779-5 (PDF).
20. MULIC Andrei, PAPANA Maria. Armonizarea legislației naționale cu privire la achizițiile publice la directivele UE, în contextul asigurării securității economice, prin sporirea transparenței achizițiilor publice. În. *Culegerea Conferinței științifice internaționale Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldove la Uniunea Europeană*, Chișinău, USM, 16 mai 2024
21. POZDNEACOVA, Veronica. International and national trends in the application of imprisonment to women. In: *Prevenirea și combaterea criminalității: probleme, soluții și perspective*, Ed. 6, 25 aprilie 2024, Chișinău. Chișinău: 2024, Ediția 6, pp. 284-291. 0,67 c.a. ISSN 2587-4365. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/207673
22. POZNEACOVA V. Current trends in the application of custodial sanctions against women, In: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, Ed. 8, 8-9 februarie 2024, Chișinău. Iași – Chișinău-Lviv: 2024, Ediția 9, pp. 251-252. ISSN

2558 – 894X. A se vedea: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/204220

23. POZNEACOVA V. Dreptul la avort în contextul eticii sănătății publice. În: *Interuniversitaria: Materialele Conferinței Științifice Internaționale a Studenților din 18 aprilie 2024* Volumul IV, Bălți, 2024, Ediția a 20-a, pp.146-154 ISBN 978-9975-50-329-7; ISBN 978-9975-50-333-4 (VOL. 4).
24. POZNEACOVA V. Impactul social al activității de prevenire a torturii. În: *Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană = Rule of Law and Economic Resilience in the Context of Moldova's Accession to the European Union: materialele conferinței științifico-practice internaționale, 16 mai 2024*. Chișinău. CEP USM, 2024, pp. 76-84. ISBN 978-9975-62-779-5 (PDF). A se vedea: <http://dspace.usm.md:8080/xmlui/handle/123456789/16600>
25. ROȘCA L. Calitatea vieții și securitatea umană – obiective a politicilor publice din Republica Moldova/Quality of life and human security – objectives of public policies in the Republic of Moldova. În: Conferința Internațională Jean Monnet „Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/regional/central”. Coordonator – Ludmila ROȘCA, Chișinău, 2024, pp. 393-403. ISBN 978-5-85748-039-7, <https://cecivicedu.eu/conferinta-internationala-jean-monnet-mecanisme-si-modele-de-adoptare-a-deciziilor-la-nivel-local-regional-central/>
26. ROȘCA L. Responsabilitatea socială și morală a funcționarilor publici. În: Conferința științifico-practică internațională: „Teoria și practica administrației publice”, Institutul de Administrație Publică a USM, 17 mai 2024, https://iap.gov.md/images/conferinte/2024/TPAP_2024_m22.pdf.
27. ULIAN G., CIBOTARIU I.Ș., COVALSCHI T. Bunăstarea economică – deziderat al politicii bugetar-fiscale în Republica Moldova. În: *Materialele conferinței științifice internaționale Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale*. 24-26 octombrie 2024, Chișinău (în curs de publicare).
28. ULIAN G., COVALSCHI T. Politica bugetar-fiscală sustenabilă ca fundament al bunăstării cetățenilor. În: *Materialele conferinței științifico-practice internaționale Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană*. 16 mai 2024, Chișinău: CEP USM, p.291-298. ISBN 978-9975-62-779-5 (PDF). DOI: <https://doi.org/10.59295/rler2024.31>
29. GUCEAC I. Actualizarea reperelor normative naționale inerente statului social. În: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: Materialele conferinței științifico-practice internaționale: [14-15 decembrie 2023, Chișinău, 2024 (CEP USM), ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF). 553 p., p. 20-32.*
30. GUCEAC, I., CUCIURCA, D. Echitatea socială – obiectiv primordial al Parlamentului Republicii Moldova. În: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: materialele conferinței științifico-practice internaționale, 14-15 decembrie 2023*. Chișinău: CEP USM, 2024. pp.177-190. ISBN 978-9975-62-764-1 (PDF). <https://doi.org/10.59295/ssdoed2024.19> (1.0 c.a)
31. ERHAN I. Ordinea și securitatea publică – componentă a tratatului de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În: *culegerea Conferinței internaționale „Jean Monnet” – Mecanisme și modele de adoptare a deciziilor la nivel local/ regional/central.: Acțiune din Proiectul Jean Monnet „Centrul de Excelență”: „Consolidarea sustenabilității democrației prin*

educație civică”, 1 septembrie 2024, Chișinău: Tipogr. "Print Caro", 2024, pp. 73-90. ISBN 978-5-85748-039-7.

32. ERHAN I. Conceptul statului de drept în Uniunea Europeană. În: culegerea Conferinței științifico-practice internaționale „Statul de Drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”, 16 mai 2024, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM), pp. 41-51.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

1. BALMUȘ-ANDONE M. Dimensiunile bunăstării factorului uman în contextul mediului dinamic al comunităților (organizațiilor). În: Materialele conferinței științifico-practice cu participare internațională *Advanced Physical Technologies with UVS Application in Monitoring and Modeling of Environmental Factors (TehFizUVS)*, dedicated to the International Day of Science for Peace and Development, 8 noiembrie 2024, ISBN. CZU: 330.59 + 364.668
2. BUZDUGAN, A. The impact of digital platforms in promoting health: An analysis of perceptions on a healthy lifestyle in the Republic of Moldova. În: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 7-8 noiembrie 2024 (pp. 591-599). Chișinău, Moldova: Universitatea de Stat din Moldova. ISBN 978-9975-62-798-6.
3. CHEPTENE V. Reglementarea mecanismului național de prevenire a torturii: considerații generale. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.218-226. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
4. CHISARI-LUNGU O. Dreptul la muncă al persoanelor cu dizabilități între reglementări legale și realitate. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.176-183. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
5. CHISARI-LUNGU Oxana. *Esența reformei sistemului de asistență socială*. În: Rezultate ale comunicărilor. Științe juridice. Conferința științifică națională cu participare internațională: „Integrare prin cercetare și inovare”, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău 2024. (c.a. 0,30), p. 177-180. ISBN 978-9975-62-687-3. ISBN 978-9975-62-688-0.
6. CHISARI-RURAC A. Realizarea agendei de dezvoltare durabilă 2023-prerogativă de bază a RM. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.150-156. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
7. CIOBANU R. Riscurile sunt ubicui – securitatea trebuie să fie acum și aici. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.123-129. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
8. CIOBANU R., Juc V. Cu privire la șansa re-valorizării științei. În: Materialele conferinței științifice Filosofia și perspectiva umană, 16 noiembrie 2023. Chișinău: Artpoligraf 2024, pp.29-41. ISBN 978-9975-3671-1-0.
9. CORETCHI B. Challenges of economic and geopolitical security in Eastern Europe: new formats of cooperation between the EU and the Republic of Moldova. În: Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. 7-8 noiembrie 2024. USM, Chișinău: Editura CEP USM, p. 600-608. ISBN 978-9975-62-798-6. DOI: <https://doi.org/10.59295/spd2024j.91>
10. CORETCHI B., CUTCOVSCHI V. Criza energetică ca factor de declanșare a unei noi viziuni de securitate economică. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul de

- drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. 16 mai 2024. USM, Chișinău: Editura CEP USM, p. 269-276. ISBN 978-9975-62-779-5. DOI: <https://doi.org/10.59295/rler2024.28>
11. CORETCHI B., CUTCOVSCHI V. The impact of human resources on economic security in the Republic of Moldova. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale „Statul de drept și reziliența economică în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. 16 mai 2024. USM, Chișinău: Editura CEP USM, p. 277-283. ISBN 978-9975-62-779-5. DOI: <https://doi.org/10.59295/rler2024.29>
 12. CRECIUN N. Global legal skills as a universal language of lawyers. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.197-205. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
 13. ERHAN I. Condițiile de garantare și asigurare a bunei guvernări în domeniul securității publice. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.183-192. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
 14. GUCEAC I. Enunțarea juridică a preceptului solidarității sociale ca principu fundamental al constituționalismului. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.115-123. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
 15. MARGINEANU V. Reflecții privind dreptatea și echitatea. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.163-169. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
 16. PANTEA O. Trăsăturile esențiale ale contravenției. În: Culegerea materialelor științifice ale conferinței naționale cu participare internațională. Integrarea prin cercetare și inovare. 7-8 noiembrie 2024, Chișinău: CepUSM. p.156-163. ISBN 978-9975-62-798-6 (PDF).
 17. POZNEACOVA V. Tendințele contemporane în domeniul detenției femeilor – considerații generale. In: *Sesiune națională cu participare internațională de comunicări științifice studențești*, Ed. 28, 11-22 martie 2024, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2024, Ediția 28, Vol.2, pp. 135-136. ISBN 978-9975-62-757-3. A se vedea: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/215585

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. BUZDUGAN, A. *The impact of digital platforms in promoting health: an analysis of perceptions on a healthy lifestyle in the republic of Moldova*. În Culegerea Seminarului științific național, dedicat aniversării 60 de ani al UTM „Marketingul și logistica în era digitală”, 18 octombrie 2024, Chișinău: UTM, p. 52-65. ISBN 978-9975-64-481-5 (1,11 c.a.)
2. CORETCHI B. Impactul crizei refugiaților asupra pieței forței de muncă din Republica Moldova: integrare socială și provocări economice. În: Seminar științific național „Marketingul și logistica în era digitală”, dedicat aniversării 60 de ani al UTM. 18 octombrie 2024. UTM, Chișinău: Editura Tehnica-UTM, p. 19-23. ISBN 978-9975-64-481-5. <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegerea%20Seminar%20Stiintific%2018%20octombrie%202024%20UTM.pdf>
3. ZAHARIA V. Abilitarea juridică și asistența juridică garantată de stat ca premise a realizării principiilor constituționale. In: *Constituția Republicii Moldova la 30 de ani și integrarea europeană: Materialele Conferinței Naționale Aniversare Practico-Științifice cu participare Internațională*, 29 iulie 2024, Chișinău. Chișinău: "Print-Caro" SRL, 2024, pp. 44-48. A se vedea:

6.5. Medalii, diplome obținute la saloane de invenții

- GOLOCHALOVA, I., COJOCARU, M. Accounting tools for monitoring changes in the status of natural capital and ecosystem assets. The XXVIII-th International Exhibition of Invents INVENTICA 2024, Iasi 3-5 July, Romania. Diploma of Excellence (Silver medal).
- GOLOCHALOVA, I., COJOCARU, M. The model for evaluating the approach of measuring the contribution of agribusiness to the creation of the well-being of the Republic of Moldova. Salonul internațional de invenții și inovații "Traian Vuia" Timișoara, 13-15 iunie 2024. Diploma of Excellence (Gold medal).
- GOLOCHALOVA, I., COJOCARU, M. The model for evaluating the approach of measuring the contribution of agribusiness to the creation of the well-being of the Republic of Moldova. In: Proceedings of the 16th Edition of EUROINVENT EUROPEAN EXHIBITION OF CREATIVITY AND INNOVATION 2024. ISSN 2601-4572, pag. 125-126. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2024.pdf (Diploma de excelență).
- GOLOCHALOVA, I., COJOCARU, M. ș.a. Problems of presenting information on the results of ESG - behavior in the reporting of companies for the implementation of SDGs. Participare la EUROINVENT BOOK SALON, organizat în cadrul Expoziției Europene a Creativității și Inovării EUROINVENT 2024, pag. 536. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2024.pdf (Diploma de excelență).
- CIOBANU R., ARAMA E., GUCEAC I. Remedies for the legal crisis in the Republic of Moldova. International Exhibition Inventcor. Deva, Romania, 04-06.04.2024. (Medalie de aur).
- CIOBANU R., ROSCA M. An integrated methodology to measure the relevance of governance modernization indicators in line with good governance standards. International Exhibition Inventcor. Deva, Romania 04-06.04.2024. (Medalie de aur).
- CIOBANU R., ROSCA M. An integrated methodology to measure the relevance of governance modernization indicators in line with good governance standards. Salonul internațional de invenții Traian Vuia, Timișoara. 13-15.06.2024 (Medalie de aur).
- CIOBANU R., ARAMA E., GUCEAC I. Remedies for the legal crisis in the Republic of Moldova. Salonul internațional de invenții Traian Vuia, Timișoara. 13-15.06.2024. (Medalie de aur).

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. BALMUȘ-ANDONE M., VEREJAN N. Effective performance management: fostering organizational well-being. În: Materialele conferinței științifico-practice internaționale *Modern Management of Organizations: Concepts, Digital Transformations and Innovative Development Models*. 20 noiembrie 2024. V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv: Electronic resource, p.350-353. УДК 33+657(063) C 91
2. CHEPTENE V. The right to historical memory: the concept and national protection and gaps in the legislation of the Republic of Moldova. In: *Book of abstracts The 2nd International Conference "Heritage Capitalisation and Development - Identity, Innovation, Digitalisation,*

Environment, Awareness and Security " - HERITAGE – IIDEAS 2024 Edition October 30-31, 2024, Bucharest, Romania, p. 46. A se vedea: https://www.iien.ro/sites/default/files/Heritage-IIDEAS%202024_Book%20of%20abstracts.pdf

3. COJOCARU, M., APETRII, N. Application of data mining to assess the financial literacy level of young people in the Republic of Moldova. In: *The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development: a collection of abstracts of the IV International Scientific and Practical Conference to the 80th anniversary of the founding of the banking institute*, May 17, 2024, Kharkiv, Ukraine – Kharkiv: V. N. Karazin Kharkiv National University, 2024. – electron. resource. p. 267-270 ISBN 978-966-285-781-8 <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18595>
4. DOGA-MÎRZAC M., BAKHCHYVANZHY L., EVTUSOC O. Investment marketing in ensuring the efficiency of business incubators in university education. În: *Materialele International Scientific and Practical Conference BRASLAV READINGS. ECONOMY OF THE 21ST CENTURY: NATIONAL AND GLOBAL DIMENSIONS*. 06 noiembrie 2024, Odesa, Ucraina, p.131-133. УДК 339.9:364

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

1. DOGA-MÎRZAC M., MULIC A., Financial insurance of citizens through programs to associations of condominium owners, În: *Materialele International Scientific Conference "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy"*, 17th Edition, Chișinău, 2024, p.63. ISBN 978-9975-62-770-2.
2. PAPANA M., MULIC A., Sustainable public procurement as a tool for achieving economic performance in the Republic of Moldova, În: *Materialele International Scientific Conference "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy"*, 17th Edition, Chișinău, 2024, p.43. ISBN 978-9975-62-770-2.
3. BALMUȘ-ANDONE M. Human factors policies and impact on social and economic well-being in Republic of Moldova. În: *Rezumatle International Scientific Conference "Modern Paradigms in the Development of the National and World Economy"*, 17th Edition, October 24-26, 2024, p.65, ISBN 978-9975-62-770-2

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.3. recenzii, atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

1. ARAMĂ Elena. Apariție editorială importantă: Proiect de Code Civil pour la Bessarabie. Proiect de Cod Civil pentru Basarabia (1824-1825). Disponibil: <https://www.juridice.ro/732507/aparitiei-editoriale-importante-proiect-de-code-civil-pour-la-bessarabie-proiect-de-cod-civil-pentru-basarabia-1824-1825-flavius-antoni-baia>

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală

9.2. eliberate de către oficii din țară

1. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. Inovații în măsurarea percepțiilor asupra bunăstării economice în contextul integrării Republicii Moldova în UE, Certificat de inovator Nr. 138 înregistrat la Academia de Studii Economice din Moldova, Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic, înregistrat la data de 15.05.2024, eliberat la data de 16.05.2024.
2. HĂMURARU Maria, BUZDUGAN Adriana. Strategii creative în negocierea de marketing pentru creșterea performanței organizaționale, Certificat de inovator Nr. 133 înregistrat la

Academia de Studii Economice din Moldova, Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic, certificat de inovator, înregistrat la data de 10.04.2024, eliberat la data de 12.04.2024.

3. COREȚCHI B., SÂRBU O. Certificat de inovator pentru inovația cu titlu: Diversificarea economice naționale ca măsură de consolidare a securității economice. Nr 139 din 15.05.2024
4. SÂRBU O., COREȚCHI B. Certificat de inovator pentru inovația cu titlu: Evaluarea multifactorială și diagnosticul integrat al potențialului de producție. Nr 137 din 10.04.2024

9.3. eliberate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

1. GOLOCHALOVA, I., COJOCARU, M. Operă științifică (OȘ) No. 8026 din 07.10.2024, înregistrată la AGEPI cu titlul „The matrix of indicators for recognizing the agribusinesses` ecosystem assets: convergence of SEEA and IFRS”, autori: Irina Golochalova, Maria Cojocaru.

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

1. ANTOCI, A., PANTEA, O. *Drept contravențional*. Chișinău: CEP USM, 2024. 276 p. ISBN 978-9975-62-677-4.
2. GUCEAC Ion, RUSU Viorel, MOCANU Victor, NICHITA Rodica, IGNATIUC Taniana, ANTOCI Albert, CHISARI-LUNGU Oxana, CRĂCIUN Natalia. *Drept administrativ*. Manual. Chișinău, 2024. Blitz Poligraf SRL. Chișinău 2024. (24 c. a.), 351 p. ISBN 978-9975-3660-9-0.
3. MULIC A., DOGA-MÎRZAC M., COJOCARU M., BULIMAGA T., ATAMAN V., Manual, Educația Financiară, CEP USM, 2024, p.254, (10,2 c.a.), ISBN 978-9975-62-707-8
4. MULIC A., DRAGOMIR L., ULIAN E., Audit intern în sectorul public. CEP USM, 2024, p.112, (5,5 c.a.), ISBN 978-9975-62-782-5

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice.

1. ARAMĂ Elena, CHISARI-LUNGU Oxana, *Istoria dreptului românesc*. Note de curs. USM. Chișinău. 2024. (17 c. a.), 231 p. ISBN 978-9975-62-789-4.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

CIOBANU Rodica
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Componenta echipei de cercetare

**CONSOLIDAREA MECANISMELOR SOCIO-ECONOMICE ȘI JURIDICE DE
ASIGURARE A BUNĂSTĂRII ȘI SECURITĂȚII CETĂȚENILOR**
(denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010502**

Echipea subprogramului pentru 2024							
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Norma de muncă	Data angajării	Data eliberării*
1.	Aramă Elena	1949	Doctor habilitat în drept	cercet.șt.princ.	0,25	02.01.2024	
2.	Balmuș- Andone Mihaela	1974	Doctorand	Cercetător științific stagiar	0,25	02.01.2024	
3.	Bulat Veronica	1984	Doctor în științe economice	Cercetător științific stagiar	0,50	02.01.2024	
4.	Buzdugan Adriana	1984	Doctor în științe economice	Cercetător științific superior	0,50	02.01.2024	
5.	Cheptine Veronica	2000	Masterand	cercet.șt.stagiar	0,50		
6.	Chisari- Lungu Oxana	1982	Doctor în drept	cercet.șt. superior	0,25	02.01.2024	
7.	Chisari- Rurak Aliona	1977	Doctor în drept	cercet.șt.coord.	0,50	02.01.2024	30.10.2024
8.	Ciobanu Rodica	1973	Doctor habilitat în drept	cercet.șt.princ.	0,50	02.01.2024	
9.	Cojocaru Maria	1973	Doctor în economie	Cercetător științific coordonator	0,50	02.01.2024	
10.	Corețchi Boris	1985	Doctor în științe economice	Cercetător științific stagiar	0,50	02.01.2024	
11.	Covalschi Tatiana	1987	Doctor în științe economice	Cercetător științific stagiar	0,25	02.01.2024	
12.	Creciun Natalia	1986	Doctor în drept	cercet.șt. superior	0,50	02.01.2024	
13.	Cuciurca Doina	1981	Masterand	cercet.șt.stagiar	0,50		
14.	Doga-Mîrzac Mariana	1975	Doctor habilitat în economie	Cercetător științific principal	0,50	02.01.2024	
15.	Erhan Ianuș	1980	Doctor în drept	cercet.șt. superior	0,50		

16.	Guceac Ion Andrei	1963	Doctor habilitat in drept	cercet.șt.princ.	0,50	02.01.2024	
17.	Guceac Ion Ion	1992	doctorand	cercet.șt.stagiar	0,50	02.01.2024	
18.	Hămuraru Maria	1979	Doctor în economie	Cercetător științific superior	0,50	02.01.2024	
19.	Mărgineanu Valentin	1970	Doctor in drept	cercet. științific	0,50		
20.	Mihailov Tatiana	1989	Doctor in drept	cercet. științific	0,50		
21.	Mocanu Veronica	1985	Doctor in drept	cercet.șt.coord.	0,50	02.01.2024	
22.	Mulic Andrei	1982	Doctor în științe economice	Cercetător științific superior	0,25	02.01.2024	
23.	Nepotu Lucia	1996	Doctorand	Cercetător științific stagiar	0,25	02.01.2024	
24.	Pantea Oleg	1980	Doctor in drept	cercet.șt. superior	0,50		
25.	Roșca Liudmila Asur	1960	Doctor habilitat in filosofie	cercet.șt.princ.	0,50	02.01.2024	
26.	Roșca Mariana	1979	Doctor in filosofie	cercet.șt.coord.	0,50	02.01.2024	
27.	Sadovei Nicolae	1963	Doctor habilitat in drept	cercet.șt.princ.	0,50	02.01.2024	
28.	Ulian Ecaterina	1994	Doctorand	Cercetător științific stagiar	0,50	02.01.2024	
29.	Ulian Galina	1957	Doctor habilitat în economie	Cercetător științific principal	0,50	02.01.2024	
30.	Zaharia Victor	1978	Doctor in drept	Cercetător științific superior	0,25	01.11.2024	

Ponderea tinerilor % din numărul total al executorilor

30%

Directorul unității de cercetare

JUC Victor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

CIOBANU Rodica

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025